National Library 56253
Gen.Acquisitions Section
Ottawa, Ont.
K1A ON4

National Library
Bibliothèque Nationale
FEB 21 1979
NEWSPAPER SECTION
SECTION DES JOURNAUX

B103/A/20/6.

Second class mail registration number — 1089.

VABA EESTLANE

VABADE EESTLASTE HÄÄLEKANDJA

RAHVUS-VAHELINE LASTE AASTA

Nr. 13 (2552) XXVIII aastakäik — Neljapäeval, 15. veebruaril 1979 — Thursday, February 15, 1979 — Üksiknumbri hind 40 senti

Khomeini raskused alles algavad

Pahempoolsed elemendid säilitavad ülestõusu ajal vallutatud relvad

TEHERAN — Iraanis murdus möödunud esmaspäeval viimane shahhi pooldajate vastupanu ja kogu Iraan on nüüd islami kõrgema vaimuliku 78-aastase ajatollah Khomeini ja tema nõuandjate võimuses. Omaette probleemiks kujuneb aga revolutsiooni ajal esile kerkinud metsikute elementide ja kommunistide ohjes hoidmine, eriti kuna võitluste ja relvaladude vallutamise ajal nende kätte langes suurel arvul relvi, mida nad ei taha enam ära anda. Poliitiliste vaatlejate arvates oli Khomeinil lihtne ja kerge rahvast taga kihutada ja ta madalaid instinkte röövimisteks, mõrvamisteks ja põletamisteks õhutada, kuid palju raskem on nende instinktide ohjeldamine ja stabiilse olukorra taastamine.

Khomeini poolt peaministri ülesannetesse nimetatud Mehdi Bazargan asus peaministri ametiruumidesse ning lähemal ajal on loota uue valitsuse koosseisu avaldamist ja selle ametisse nimetamist.

Khomeini pooldajad okupeerisid ka shahhi talvepalee, kus shahhi ihukaitseväe riismed avaldasid revolutsionäridele viimast vastupanu.

Arstide hinnangul langes möödunud nädalavahetusel toimunud dramaatilistes võitlustes 500 inimest, kuna 2000 inimest said haavata. Saadud informatsiooni kohaselt surmasid nooremad ohtvserid Iraani maaväe juhataja kindral Badrei Lorestani, shahhi ihukaitseväeülem kindral Mohammed Amin Beglari sai surma kallaletungijate kuulist või lõpetas oma elu enesetapmisega ning sõjaväe vastuluurestilem kindral Amin Afshan ja poliitilise politsei SAVAK'i ülem kindral Bandaged Nassiri arreteeriti.

Tänavatel määratsevad revolutsionärid avasid vanglauksed ja vabastasid koos poliitvangidega ka kriminaalvangid, kes põgenesid iga nelja tuule poole laialt

ning kellede uuesti trellide taha toimetamine on suureks probleemiks. Praegu ei ole veel selge, millised põrandaalused organisatsioonid ja grupeeringud andsid Khomeinile shahhi võimu kukutamiseks oma toetuse ja millist survet nad hakkavad avaldama oma mõjuvõimu kindlustamiseks. Nüüd selgub siiski paljudele kergeusklikele suureks üllatuseks, et tänavavõitlustest shahhi kukutamiseks võtsid osa põrandaalused kommunistlikud jõugud, kes said endi valdusesse relvi, mida nad ei mõtlegi enam ära anda vaatamata Khomeini valitsuse nõudmistele.

Tundub omaette kuriioosumina, et paljud neist relvadest antî tänava kätte Khomeini staabi poolt.

Iraani olukorra hindajad arvavad, et riigis võib tekkida samasugune olukord nagu Liibanonis, kus paljud grupid ja nende sektsioonid peavad veriseid lahinguid võimu pärast. Rahulolematust võivad süvendada ka pettunud lootused, kuna Khomeini rezhiim ei suuda kindlasti rahuldada kõigi rahvaklasside nõudmisi nende soovide täitmiseks.

N. Liidu valitsus andis Khomeini valitsusele kiiresti oma tunnustuse ning Ühendriikide president Carter teatas kohe pärast shahhi võimu langemist, et Ühendriikide valitsusel on juba kontaktid uue rezhiimiga ning ta kavatseb sellega tihedalt koos töötada.

16. veebruaril, pühitsevad leedulased kõikjal vabas maailmas Leedu Vabariigi aastapäeva. Koos eestlastega võitlevad ka leedulased oma maa ja rahva põhiliste õiguste eest. Pildil näeme leedulaste delegatsiooni Washingtonis Valges Majas kohtamas president Carteri abikaasa Rosalyniga (paremal) pärast seda kui delegatsioon oli palunud presidendilt toetust vabaduse ja inimõiguste rakendamiseks Leedus ja teistes allasurutud riikides.

Vietnam ja Hiina sõja veerel

Mõlemad pooled koondavad suuri jõudusid piirile

HONG KONG — Vietnamist saabunud andmete kohaselt muutub olukord Vietnami ja Hiina piiril pinevamaks. Mainitakse, et Hiina lennukid tungivad pidevalt Vietnami õhuruumi ning Vietnam on rakendanud nende tagasi tõrjumiseks venelastelt saadud MIG-21 jahilennukid. Sellises olukorras peetakse võimalikuks, et mõni lennuk alla tulistatakse, mis võib viia suurema kokkupõrkeni. Samal ajal on saabunud teateid, et N. Liit on tõhustanud tunduvalt oma lennuväe tegevust Hiina ja N. Liidu piiril.

Informeeritud allikatest saadud andmetel on hiinlased koondanud Vietnami piirile 100.000 sõdurit, kes kuuluvad suuremalt osalt piiriäärsete maakondade sõjaväe üksustesse.

Kuid nendele lisaks on toodud sõdureid kohale ka kaugematest piirkondadest, kes asendavad seni piiri valvanud millitsaüksusi.

Kuna Vietnam on varustatud tugeva lennuväega, siis on hiinlased viinud Vietnami piirile ligemale ühe kolmandiku oma sõjaväelennukitest.

Hiina lennuvägi on siiski võrdlemisi vananenud ja koosneb peamiselt vanadest vene MIG-17 ja MIG-19 võitluslennukitest. Ehkki Vietnami lennuvägi on väiksem, on N. Liit saatnud Vietnamile viimasel ajal ka moodsaid MIG-21 tüüpi lennukeid.

Vietnami maavägi on kaevunud mägises piirirajoonis raskel maastikul kaevikutesse ning asjatundjate arvates kannavad hiinlased raskeid kaotusi kui nad kavatseksid Vietnami positsioone rünnata.

Terroristid tulistasid alla lennuki

SALISBURY — Rodeesias tulistasid mustad terroristid alla reisilennuki, mis startis Karibа linnast, et lennata Salisburysse. Lennuk tulistati alla viis minutit pärast startimist ning kõik pardalolejad — 59 isikut — said silmapilkselt surma. Ohvrite hulgas oli 25 naist ja neli last. Ametivõimud arvavad, et terroristid tulistasid lennuki alla arvamisel, et selle pardal viibib Rodeesia sõjajõudude ülemjuhataja kindral Peter Walls, kes oli aga ühes teises lennukis, mis startis Karibast 15 minutit hiljem.

Rodeesia elanikkond nõuab tasumisrünnakute korraldamist terroristide baasidele, mis asuvad Rodeesia naaberriigis Sambias Rodeesia peaminister Ian Smith süüdistas teravalt Ühendriike ja Inglismaad koostöös terroristidega, mille tulemusena Rodeesias on raske võitlusi lõpetada ja rahu saavutada.

Peapiiskop Hark pannakse kultuurisidemeid arendama

Kultuurisidemete Arendamise Ühing suurendab oma pingutusi pagulaseestlaste mõjutamiseks

Okupeeritud Eestist väljasaadetava propagandalehe „Kodumaa" teatel peeti Väliseestlastega Kultuurisidemete Arendamise Ühingus juhatuse koosolek, kus otsustati oma tegevust laiendada ja intensiivsemaks muuta. Aastaaruande esitas koosolekul ühingu esimees Ülo Koit ja juhatuse laiendamisel otsustati juhatuse uueks liikmeks valida ka kodumaal tegutsev luterliku kiriku peapiiskop Edgar Hark.

Esimees Ülo Koit rõhutas eriti „vabariigi" kultuuritegelaste, kirjanike, kunstnike ja teadlaste aktiivset osavõttu ühingu üritustest ja suhtelemisest võõrsil elavate kaasmaalastega. Märgiti ka ühingu kirjastustegevuse laiendamist ja mitmesugust tegevust lektorite vahendamisel, mille kaudu laienesid väliseestlaste võimalused kaasa elada Nõukogude Eesti kultuurielu arengule, tutvuda Eesti kultuuritegelastega ja nende töödega.

Koosolekul hinnati ka tunnustavalt propagandalehe „Kodumaa" toimetuse tööd Eesti sise- ja välispoliitika tutvustamisel kaasmaalastele võõrsil.

Kõne all olid ka noorsootööprobleemid ja — nagu mainib „Kodumaa" — „võõrsil sündinud ning seal hariduse saanud väliseestlaste uue põlvkonna kultuurihuvide rahuldamise võimalused." Kesksel kohal 1979. aasta tegevuskavas on New Yorgis ilmuva kommunistliku eestikeelse ajalehe „Uus Ilm" 70. aastapäeva tähistamine, rahvusvahelise lasteaasta üritused ja noorsooseminari ettevalmistamine.

Ühingu esimehe asetäitjaks valiti Feliks Meiner ja vastutavaks sekretäriks Rein Kivi. Peale piiskop Edgar Harki valiti uueks juhatuse liikmeks Eesti Noorsooorganisatsioonide Komitee vastutav sekretär Andres Häkkinen. VEKSA Ühingu uus abiesimees F. Meiner on 48-aastane ja lõpetanud Tartu ülikooli õigusteaduskonna.

Tema senise tegevuse kohta mainitakse, et ta on töötanud ka N. Liidu välisministeeriumi süsteemis.

Mida tuleb väliseestlastel selle „süsteemi" all mõista, jäetakse kahjuks selgitamata. Rein Kivi on noor mees — sündinud 1944. aastal ning töötanud varem tõlgina ja televisioonis.

ESTO-80 näidendite võistluse tulemused selgusid

STOKHOLM — Stokholmis selgusid ESTO-80 näidendite võistluse tulemused. Esimese auhinna 2000 krooni (500 dollarit) lavanäidenditele sai seni tundmata autori Heiswald liepuu näidend „Kohtumine vanas majas", mis käsitab eesti rahva kannatusi Teise maailmasõja ajal. Esimene auhind 1000 krooni (250) TV-näidendite sarjas anti L. P. Lindbergi (Inglismaal) näidendile „Niiditõmbajad". See on poliitilise teemaga spionaazhilugu tuumaenergia uurimise alalt. Peale selle määrati 500 kroonilised ($125.—) auhinnad veel üheksale tööle, milledest kahe autoriks on Stokholmis elav tuntud näitleja Agnes Lepp-Kaasik, kahe autoriks kirjanik Arvo Mägi ja ühe autoriks New Yorgis elav tuntud filmimees Elmar Epner, kuna ülejäänud autorite nimed on peidetud numbriseeriate taha.

Löögimehed vallutasid Teheranis USA saatkonna

TEHERAN — Marruläinud relvastatud geriljaüksused ründasid Teheranis möödunud teisipäeval Ühendriikide saatkonnahoonet ja vallutasid selle. Saatkonnahoonet kaitses üks marine üksus, kellele Washingtonist anti korraldus loobuda ründajate tulistamisest. Sõdurid katsusid ründajaid tagasi lüüa pisargaasiga kuid see ei andnud loodetud tulemusi ning saatkonnahoone vallutati. Khomeini valitsuse vahelesegamisel vabastati bandiitide poolt arreteeritud saatkonna personal, kelle arvu hinnatakse umbes sajale inimesele.

TORONTO EESTI ÕNGITSEJATE JA JAHIMEESTE SELTSI

KALAMEESTE KEVADPIDU

Eesti Majas laup., 3. märtsil 1979 algusega kell 7 õ.

Tants Georg Itali orkestri saatel

Eeskavas: noortegrupp „JAANIK"

LOOSIMINE ● EINELAUD ● BAAR

Laudade ettetellimine: Ülo Villmäe, tel. 267-6745 Pääse $6.—

COSMOPOLITAN OPERA esitab

„MADAMA BUTTERFLY"

Sharplessi osas AVO KITTASK

RYERSONI TEATRI RUUMES 2. märtsil 1979 kell 8 õ.

Pääsmed saadaval E. Abistamiskomitees — $7.—, $6.—, $5.—

EESTI VABARIIGI 61. AASTAPÄEVA

KONTSERT-AKTUS

pühapäeval, 25. veebruaril 1979 algusega kell 3 p.l.

Toronto Ülikooli aulas — Convocation Hall,
King College Rd.

PALVE — praost O. Puhm

TERVITUSED eestlastele paguluses ja välismaalastele — E.V. aupeakonsul Ilmar Heinsoo

AKTUSEKÕNE — EKN esimees Udo Petersoo

LANGENUTE MÄLESTAMINE — kol. August Tomander

TEADUSTAJA — Eneri Taul

KONTSERTOSAS:
T.E. MEESKOOR
T.E. SEGAKOOR
ESTONIA Orkester
INGA-PIA KORJUS — orelisoolo
LIPPUDE VALVE — gaidid ja skaudid

Pääsmed $4.— isikult kavaraamatuga, saadaval kohapeal
Uksed avatud kell 2 p.l.

Koolilõpilased, gaidid ja skaudid vormis tasuta

TORONTO EESTI SELTS

VABADE EESTLASTE HÄÄLEKANDJA

VABA EESTLANE

VÄLJAANDJA: O/Ü Vaba Eestlane, 135 Tecumseth St Torontos.
PEATOIMETAJA: Karl Arro
TOIMETAJA: Hannes Oja
POSTIAADRESS: P.O. Box 70, Stn. C, Toronto 3, Ont. M6J 3M7
TELEFONID: toimetus 364-7521, talitus (tellimised, kuulutused, ekspeditsioon) 364-7675

TELLIMISHINNAD Kanadas: aastas $32.—, poolaastas $18.— ja veerandaastas $9.50, kiripostiga aastas $53.—, poolaastas $28.— ja veerandaastas $15.—.
TELLIMISHINNAD väljaspool Kanadat: aastas $35.—, poolaastas $19.— ja veerandaastas $10.50. Kiripostiga USA-s: aastas $58.—, poolaastas $30.— ja veerandaastas $16.50.
LENNUPOSTIGA ülemere-maadesse: aastas $69.—, poolaastas $34.50 ja veerandaastas $18.—.

Aadressi muudatus 40 c. — Üksiknumbri hind 40 c.

FREE ESTONIAN

Published by Free Estonian Publisher, Ltd., 135 Tecumseth St., Toronto 3, Ont. M6J 2H2

Mis saab Iraanist?

Möödunud nädala lõpul toimunud sündmused keerasid Iraani ajaloole teise lehekülje. Islami fanaatiku ajatollah Khomeini poolt üleskihutatud massid vallutasid valitsusasutused ja mitu relvaladu ning Khomeini kuulutas enda kõrgemaks võimuks kogu riigis. Iraani sõjavägi, keda peeti kuni möödunud nädalavahetuse dramaatiliste sündmusteni shahhi ja tema poolt nimetatud peaministri Bakhtiari toetajaks, kuulutas enda suurema verevalamise vältimiseks olukorra selgumiseni erapooletuks ning kõrgemad juhid saatsid sõdurid tagasi kasarmutesse. Tõenäoliselt oli üks sõjaväe tagasi tõmbumise põhjusi tingitud ka sündmuste kiirest arengust ja poliitiliste meeleolude kujunemisest, kuna sõjaväe kõrgemad juhid kaotasid tõenäoliselt usu ja veendumuse sõdurite truudusesse ja kartsid nende vennastamist tänavatel põletavate ja mürgeldavate rahvamassidega.

Khomeini võimule tulekuga ei ole Iraani probleemid siiski kaugeltki lõplikult lahendatud ja praegu ei ole kerge ennustada, millise pöörde võtavad sündmused tulevikus. Khomeini suusõnalised deklaratsioonid Iraani tuleviku ja valitsemissüsteemi kohta on vastuolulised ja ebamäärased ning tema fanaatiliste usuliste tõekspidamiste järgi on tõenäoliselt väga raske hakata valitsema riiki, mille sahh oli viinud läänemaailma moodsate riikide pere ukselävele. Teiseks suureks teguriks on kommunistide ja igasuguste teiste pahempoolsete fragmentide mõjuvõim ja hoiak, kuna N. Liidul ja tema agentidel olid kahtlemata suured teened Iraani viimiseks praeguste segaduste keerisesse. Mõningate andmete järele tegutsevad Khomeini lähemas ümbruses nõuandjatena äärmuslike pahempoolsete vaadetega poliitikud, kellede eesmärgiks on Moskva näpunäidete ja direktiivide järgi suunata Iraani N. Liidu sõiduvette ja kujundada maailma ühest rikkamast õliriigist lõpuks kommunistlik riik. Paljud teoreetikud püüavad sellele vastu vaielda ja deklareerivad, et muhameedlastest ei saa kunagi kommuniste, kuid nende väidete puhul tarvitseb meil ainult meenutada, et Afganistan on ka muhameediusuliste riik, kuid seal rakendati üleöö kommunistlik riigikord ja Afganistan on nüüd kujunenud Moskva satelliidiks kelle agentidel oli ja on kahtlemata ka tulevikus suur osa täita Iraani saatuse kujunemisel.

Iraani revolutsiooniliste sündmuste taustal huvitab läänemaailma eriti küsimus — mis saab Iraani õlist? Kas lääneriikidel on veel võimalus saada oma osa Iraani õliallikatest või satuvad need otseselt või kaudselt N. Liidu kontrolli alla? Revolutsiooniliste sündmuste keerises jäi Iraani õlitööstus seisma ja maailma õliturgudelt kadus viis miljonit vaati õli päevas. Kogutud õlivarude tulemusena ei andnud selle õli koguse ärajäämine esialgu tunda, kuid nüüd hakatakse juba tõsiselt rääkima ähvardavast õlikriisist. Eksperdid arvavad, et kui Iraani sündmused kevadeks ei kristalliseeru ning Iraani õlikraane lääneriikidele lahti ei keerata, siis tabab läänemaailma suvel tugev õlikriis. Asjatundjate kalkulatsioonide kohaselt tekib probleeme isegi sel juhul kui olukord kiiresti normaalseks muutub ja töö õliväljadel käiku rakendatakse. Umbkaudsete arvestuste kohaselt läheb selleks neli kuud aega enne kui õli Iraanist endises kvantumis välja hakkab voolama.

Riigipööre Iraanis oli kahtlemata suureks prestiizhikaotuseks laiemas mõttes kogu läänemaailmale kuid kitsamas mõttes eriti Ühendriikidele, kes ilmselt ei ole osanud Iraani sündmuste suhtes seisukohta võtta ega kindlat poliitikat kujundada. Kui president Carter andis sündmuste esimeses faasis oma toetuse shahhile, siis tema poolt nimetatud peaminister Bakhtiarile ja lõpuks poolhullunud masside abil võimule tulnud ajatollah Khomeinile. siis näitab see ühe oksa pealt kiiresti teisele oksale hüppamine, et lind on närviline ja tal pole õiget pesa ega kindlat oksa mille peal istuda. Iraani sündmustele tagasi vaadates jääb kahjuks mulje, et Ühendriikide diplomaadid, ameerika vaatlejad ja CIA agendid olid Iraanis pimedusega löödud kui nad ei osanud õieti näha ega ennustada lähenevaid sündmusi ning lasid õõnestavatel jõududel vabalt areneda ja lõpuks võimu üle võtta.

See prestiizhikaotus ja kõikuv poliitika võib kujuneda Ühendriikidele üheks kirstunaelaks ka Saudi Araabias, kus Iraani sündmusi ja Ühendriikide reaktsiooni suure pingega jälgitakse. Kuidas saavad Saudi Araabia võimud president Carterit ja tema lubadusi toetuse andmiseks uskuda kui Carter andis Iraanis ühel päeval oma toetuse shahhile, teisel päeval Bakhtiarile ja kolmandal päeval Khomeinile? Kas Saudi Araabia valitsejad võivad olla kindlad, et ta ei anna oma tunnustust ka kommunistidele kui need peaksid Iraanis võimule tulema? Need on küsimused, mis vaevavad Saudi Araabia võimusid ja nendega peaksid ka Ühendriikide juhid arvestama.

Iraani sündmused viitavad sellele, et maailmas on alanud suur võitlus õli pärast. See on õieti võitlus elu ja surma pärast ja kui läänemaailm ei ole valmis ega võimeline seda võitlust vastu võtma, mida meie nägime kahjuks Iraanis, siis on selle võitluse lõplik võitja kommunism.

K. A.

Mees on nagu laps, kel silmad kirges peas, kui näeb uut mängukanni, aga kui saab kätte, siis kas purustab ta ära või viskab muidu minema.

A. H. Tammsaare

Noor tüdruk ei tohi iseenda vastu nii ükskõikne olla, sest siis muutuvad ka teised tema vastu ükskõikseks. Kõik muutuvad siis ükskõikseks, mehedki muutuvad.

A. H. Tammsaare

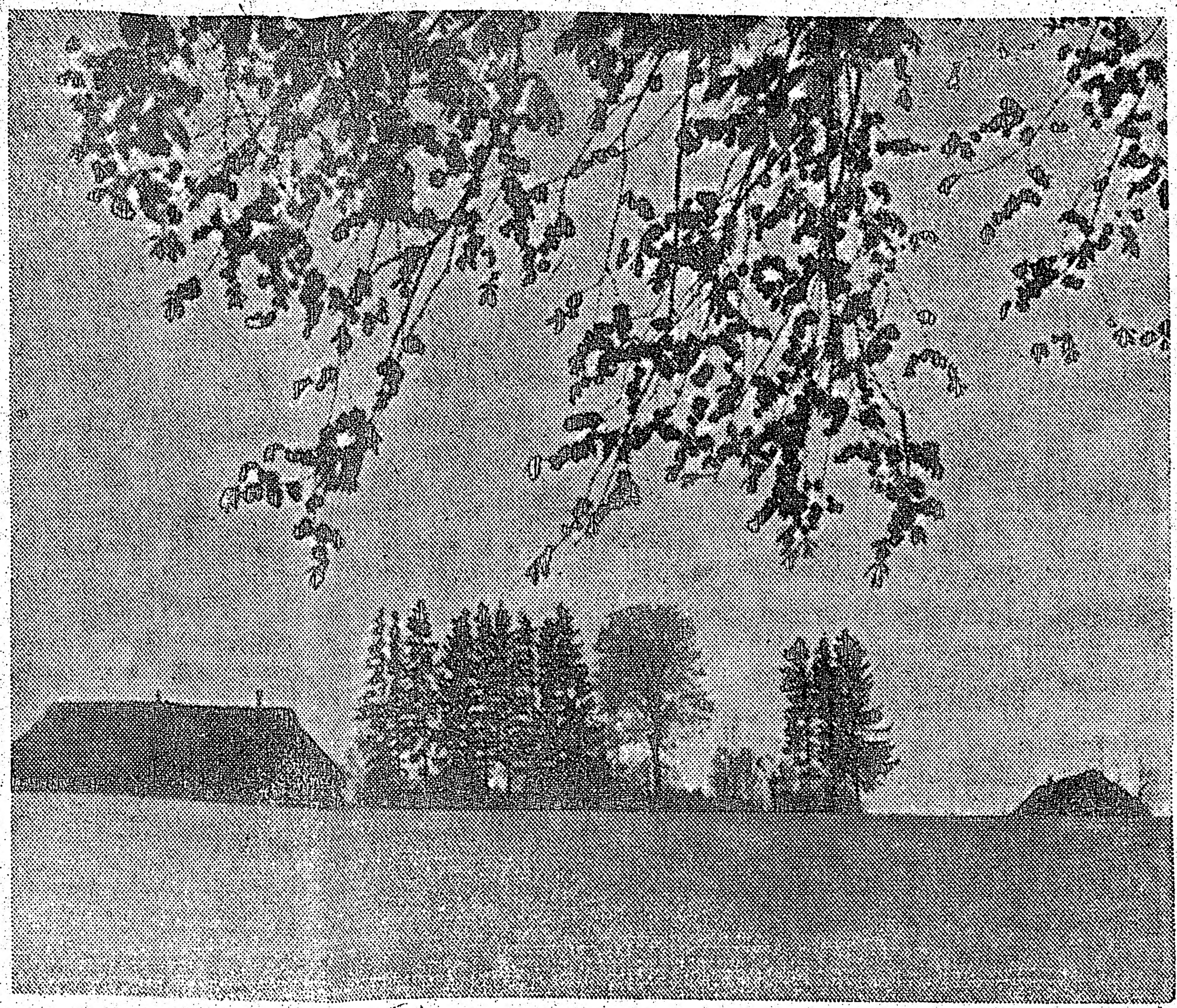

Tüüpiline eesti talu nagu me seda mäletame iseseisvalt kodumaalt.

„Sirp ja Vasar" leinab taga Eesti maakodusid

Eramajanduse kaotsiminek tähendaks 20-protsendilist puudujääki põllumajandussaadustes

Põlatud ja hukkamõistetud, lõhutud ja hävitatud eesti maakodu saab tänavuaastases esimeses „Sirbi ja Vasara" numbris üllatavalt kõrgeid hinnanguid, otse ülistusi. Agronoom Lembitu Aasalo vaatleb põlistalu osa eesti kultuuripildis ja selle tähendust üldises elus.

L. Aasalo ütleb, et kui kuus aastat tagasi, 1972. aastal diskuteeriti maaehituse üle, siis nüüd leitakse, et see mõttevahetus, milles mõnigi asi otse välja öeldi, on eesti maaehitust ja suhtumist ajalooliselt kujunenud maa-asulastikku ning põllumajandusmaastikku tervikuna mõjustanud. Muutused on toimunud paremuse poole, „me oleme hoopis sallivamad selle suhtes, mis on tehtud enne meid". Kui seni oli alati linnamees teadlik kuidas maainimene peaks elama, siis pöördusid ehitajad vahetult maainimeste poole küsitlusega, missugune peaks olema nende kodu.

Nii on viimastel aastatel kerkinud ja üldiselt heakskiitu pälvinud maaehitused, kus praktiliselt on lahendatud ehituse otstarve.

Kuus aastat tagasi suurfarmide vaimustuse hoos usuti, et need teevad lõpu maainimese kodusele maapidamisele. „See tähendaks aga Eestis ilmajäämist ligikaudu 20 protsendist põllumajandussaadustest. Kui isiklikud väikemajapidamised lõpetaksid piima müümise, tuleks meil ühislautadesse täiendavalt paigutada 60.000 lüpsilehma, tööle rakendada üle 1200 lüpsja ja märksa suurendada palfondi", kirjutab L. Aasalo.

Ta jätkab: „Seni oleme põllumajanduskõlvikute kavandamisel silmas pidanud vaid suurtootmist, isiklike väikemajapidamiste vajadust on arvestatud minimaalselt. Meie põllumajandusmaal on aga hulgaliselt väikepõlde ja suurtootmisele vähesobivaid rohumaakõlvikuid, mida muldade suure vahelduse ja erineva mikrokliima tõttu ei saa massiivistada või teistega liita."

Sellejuures võivat suurtootmise arukas seostamine väiketootmisega tõsta põllumajandusmaa kasutamise intensiivsust ja parandada maastikuhooldust.

Üheks vormiks põlisküla pildi hävitamisel oli mitmekorruseliste linnatüüpi majade ehitamine põliskülade keskele. Selliselt on paljud Eesti külad oma kauaaegse pildi kaotanud. Siiamaani on uusehitustest puutumata veel mitmed arhailised põliskülad Muhus, Saaremaa kesk- ja idaosas, Koonga-Mihkli paekõrgendikul ja Jõelähtme ümbruses. Kuna Eesti põliskülad on vanemad asulad kui Eesti linnad, siis väärivat need samuti lugupidamist ja mõistvat suhtumist.

L. Aasalo seletabki, et Eesti maa-asulate areng on olnud niisama pikk kui põllumajanduskõlvikute oma, praegustel andmeil neli tuhat aastat ja see areng on olnud viimastest lahutamatu. Põliskülade ja nendest kasvanud alevike ning alevite paiknemine ei ole seetõttu sugugi juhuslik, nende asukoha on määranud esialgu põldude, niitude ja veekogude (allikate), hiljem liiklusteede olemasolu.

Olevat täiesti loomulik, et ajaloolised keskused on saanud tänaste suurmajandite keskuseks; nii kasutatakse endiste mõisate hooneid praeguste majandite kohalike keskustena.

Nendega kõrvuti esineb Eestis hajaasutus, mis pinnamoe ja kujunenud asustusajaloo tõttu on kõige tüüpilisem Lõuna-Eesti kõrgustikel ja lainjal moreenmaastikul. Eelistatud keskusasulate kõrval tuleks tähele panna ka hajaasustuste säilitamist. Seda esiteks põhjusel, et elanikkonna ülemäärane kontsentratsioon suurendab maastike koormust (reostumise levik, põhjavee intensiivne tarbimine jt.), mis halvendab heaolu ja keskkonna seisundit, mida ongi juba tähele pandud inimtegevust vähetaluvatel maastikel Põhja- ja Lääne-Eesti paelavadel, pae- ja mereliivatasandikel jm.

Teine põhjus on väikemajapidamiste põllumajandussaadustes, mida ei toodeta mitte niipalju majandite keskustes ja alevikes, kui just hajali elupaikades. Viljapuuaia ja põlispuudega eraldi asuvad maakodud ja endised talud on Lõuna-Eesti tüüpiline maastikuelement, mis ka Põhja-Eestis mitmekesistab avamaastikku.

„Kuid põliskülade ja maakodudega on seotud veel teine probleem, hoopiski mitte majanduslikku või keskkonnakaitselist laadi, vaid meid kõiki puudutav eetiline kultuuriprobleem, mida paraku kipuvad ikka varjutama pakilisemad argipäevamured. Põliskülad ja vanad eluasemed on kaalukas osa eesti talupojakultuurist, millest sai alguse ka meie rahvuskultuur. Oma kultuuri talupoeglikku päritoluga ei ole me aga sugugi erand, vaid see on iseloomulik kõigile põhjamaadele, kus linnade areng on olnud märksa aeglasem kui soojematel laiuskraadidel.

L. Aasalo ütleb: „Just maalt sirgusid meie esimesed haritlased ja nüüd, aastakümnete järel, mil nende ja järgmiste põlvkondade töö on saanud juba kultuurivaramuks, peame tunnistama, et ei ole meil olnud teotahtelisemat ja andekamat põlvkonda kui see maamehelik esimene haritlaspõlvkond. Alles selle järel tuli Tammsaare ja Suitsu, Raua ja Laikmaa, Saare ja Tobiase, Eisenschmidti ja Pilli põlvkond.

Esimeste haritlaste vaieldamatu teene on, et tänapäeval „oleme loomulik oks kõrge inimese sugupuus ja mitte ülearvuline ja asjata siin ilmas",

nagu seda sooviti 1870. a. juulis Helme nõupidamisel, kus mõisnike silma alt eemal oli tähelepandamatult kokku tuldud, et arutada eelseisvaid Eesti Aleksandrikooli peakomitee valimisi ja teisi rahvuslikke küsimusi."

Ta lisab edasi nukra tooniga: „Aeg on teinud oma töö ka põliste eluasemete kallal, paljudest on järel vaid igivanad puud ja ahervaremed. Kui leidub neidki, mille saatus on olnud parem. Üks niisuguseid on Kurgja-Tõnise, praegune Kurgja-Linnutaja. On enesestmõistetav, et me hoiame igati korras Jakobsoni-Kurgjat, kuid miks me ei peaks hoidma ka teisi maakodusid, kus elu oli argipäevasem, ei peetud tõukarja, kus ükski lastest ei jõudnud suurkooli ega jätnud jälge kultuuriloos.

Miks ei peaks me säilitama endiste eluasemete põlispuid, maakivist keldreid ja karjalautade müüre, mis jäänud mälestusmärgiks inimestest, kelle töös sai alguse meie tänased karjad ja sordiviljad, põllud, niidud, metsatukad ja karjamaad?"

Näib et autor ei ole isegi päris kindel kuidas neid eluasemeid hoida, sest ta esitab selle küsimusena: „Kas nii, nagu oleme hoidnud mõningaid Lääne-Eesti liigirikkaid puisniite, aruka maaviljeluskultuuri paremaid näiteid, mis riikliku kaitse all olles on töökäte puudumise ja saamatuse tõttu ikkagi kasvanud padrikusse? Üks lahendus on koristada risu, raiuda maha tekkinud padrik ja anda taluõu lähedasele perele heinamaaks. Kuid suvekodukski on raske leida sobivamat paika kui kunagine maakodu, eriti sellisele linlasele, endisele maainimesele, keda linn ei ole veel jäägitult neelanud. Miks ei võiks mõni praegune Soontak teha oma suvekodu Soontagana maalinna põlistalu asemele, kus Soontakid on ühtejärgu elanud 22 inimpõlve?"

Pärast Albert Schweitzeri mõtete arutlemist ta lõpetab oma artikli: „Põliskülad ja maakodud on meile andnud palju, kaugelt rohkem kui siinkohal jõutud öelda.

Nii väga tahaks, et meie mineviku eluasemete väärtused elaksid edasi meie tänastes ja homsetes maakodudes, et uutes oludes hinnataks vääriliselt meie töö- ja kultuuritraditsioone."

Pärast Eesti maa-asulate hävitamise järjekindlat programmi täitmist kõlab selline arutlus üllatavana. Võibolla on siin seos viimasel aastal märgatud ohuga, et inimesed jätavad oma isiklikud maakodud ja nende ümbruses olevad aiamaad maha, millega tekib nõukogude ühiskonnas ennenägematu puudujääk elatistarbeist. Maa-asulaile rahvuskultuurilise ilme ja oreooli andmine aga võiks siduda inimesi oma kunagiste kodudega. 20-protsendiline põllumajandussaaduste kaotsimineku ähvardav oht peab sundima mingile järelandmise vormile.

Kommentaarid

Keskmisele läbilõike kanadalasele ei ole midagi tähtsamat kui jäähoki. Ja talle ei ole midagi häbistamat ega alandavat kui Kanada parematest mängijatest koosneva meeskonna lüüasaamine mõnel rahvusvahelisel turniiril.

Kuid see juhtus möödunud nädalavahetusel. Ja sealjuures said kanadalased võrdlemisi alandava kaotuse osaliseks. N. Liidu rahvusmeeskonna vastu võisteldes võitsid nad esimese mängu 4:2, kaotasid teise 4:5 ja viimase kolmanda mängu koguni 0:6! Selline armetu lüüasaamine mõjus külma dushhina kogu Kanadas ning kanada hokit ülistavad ajakirjanikud, treenerid ja mängijad, kes teenivad oma kasinate võimete eest sadu tuhandeid dollareid aastas, ei oska seletada, kuidas see kõik juhtus.

Ehkki mängud venelastega olid korraldatud National Hockey League sildi al, ei suuda see leevendada kanadalaste riivatud tundeid ja endauhkust, kuna venelaste vastu saadetud NHL meeskond koosnes peale mõne erandi kanada mängijate kõige paksemast koorekihist ja üleskiidetud staaridest, kelledele kogu maailmas ei ole seni leitud ligilähedaseltki võrdset.

Kuid nüüd — kuidas see kõik juhtus?

Kui kanada spordiajakirjanikud, hokientusiastid ja mängijad nutavad taga oma kaotatud prestiizhi ja ei saa aru, mis oli Kanada meeskonna kaotuse põhjuseks, siis selle asja seletamine ei olegi nii keeruline ja venelaste võit pole kaugeltki nii müstiline kui see esialgu tundub. Esmajoones peavad kanadalased arvestama, et venelastega võisteldes lähevad nad jõukatsumiseks kokku maailma kõige paremini ettevalmistatud ja tuhandete mängijate hulgast väljavalitud ja väljakoolitatud meeskonnaga, kes saab N. Liidu rahvusvahelise prestiizhi kaitsmiseks aastatepikkuse kõige põhjalikuma treeningu ja ettevalmistuse. Kõik vene meeskonna liikmed on erakordselt kiired, füüsiliselt tugevad ja suure vastupidavusega mängijad, kellede söödud on täpsed, kellede pealelöögid on surmavad ja kes valdavad kõiki hokimängu finesse. Kui kanadalased lähevad selle meeskonna vastu mängima, siis ei aita siin erriklubide staaridest kokkuklopitud meeskonnast, vaid väljavalitud mehed peavad läbi tegema põhjaliku treeninglaagri, kus meeskond kokku sulatatakse üheks tervikuks ja moodustatakse sellest ühise mängustiiliga tervik.

Teiseks peaks kanadalastele ja ameeriklastele juba ammugi selge olema, et nende National League jäähoki ei ole enam rahvusvaheliselt kõrge tasemega ja on kaotanud palju oma võlust. Kui meeskonnad koosnevad üldiselt ainult paarist staarist ja teised ülejäänud mängijad on tinasaapaid kandvaid pusijaid või rusikatega oma kelvi hokimängija võimeid täiendavad kaklejad, siis ei ole sellistest meeskondadest rahvusvahelise areenile minnes eriti palju loota ja mida varem kanadalased sellest aru saaksid, seda parem oleks see nende hokimeeskondade võimetele tulevikus.

Nii-siis, kui tuleval kevadel NHL võitjale kui „maailma parimale meeskonnale" Stanley Cup üle antakse, siis peaks iga kanadalane endale käe südamele panema ja küsima. kas rahvusvahelistes mõõtmetes ei ole siin tegemist teise või koguni kolmanda järgu meeskonnaga?!

*

Ei ole saladus, et kõigis kommunistlikes riikides jätab töödistsipliin väga palju soovida. Võib-olla kõige halvem on olukord selles suhtes siiski Poolas, kus külmade ilmade ja lumesadude ajal iga päev umbes 1 miljon töölist ja teenistujat töölt puuduvad. See moodustab umbes 8 protsenti tööliste koguarvust ning selline suur arv liulaskjaid aitavad selleks tõhusalt kaasa, et Poola produktsioon kõikidel aladel märgatavalt väheneb.

Tööliste apaatsus on tingitud tarbekaupade ja toiduainete puudusest ja vähesusest, mis võtab inimestel igasuguse töötahte. Sest milleks töötada kuid selle töö eest

(Järg lk. 3)

VALVEARST NÄDALALÕPUL

17. ja 18. veebr. dr. T. Kuutan, tel. 751-6141.

24. ja 25. veebr. dr. Kasari, tel. 532-9863.

Arutati „Ernesaksa koori" külaskäigu

Eestlaste Kesknõukogu Kanadas juhatuse koosolekul selgitati 4. märtsil korraldatava „Sõnasild kodumaale" kava küsimusi. Koosolekul olid kõne all ka Nõukogude Eesti Riikliku Akadeemilise Meeskoori Ameerika ringreisiga ühenduses olevad küsimused. Selles asjas jätkatakse küsimuse selgitamist ja selgitustööd Kanada võimude juures.

Järjekordne „Sõnasild kodumaale" korraldatakse Eesti Majas pühapäeval, 4. märtsil kell 4 p.l. Käesoleva aasta kava korraldab EKN koostöös teiste organisatsioonidega. Kava muusikalises osas esinevad Eesti Kunstide Keskuse muusikavõistluste laureaadid.

K. Jõgi informeeris kavatsusest korraldada Ottawas 1.—3. juunini kolmepäevane Rahvusvaheline Karavan. Selle üldkorraldajaks on Ottawa Rahvakunsti Nõukogu ja eestlaste osa korraldajaks end. Ottawa Eesti Seltsi esimees Daisy Taada. Torontost soovitakse saada esinejaid ja väljapanekuid näituseks.

Ottawas 21. veebruaril toimuva Balti Õhtu korraldustööd arenevad ladusalt EKN abiesimehe Ottawas W. Penti juhtimisel. Balti Õhtu päeval on nähtud ette ka mõned kokkusaamised välisministeeriumis.

Esimees U. Petersoo informeeris koosolekut olukorrast sügisel kavatsetud nn. „Ernesaksa koori" ringreisist Ameerikas, mis võib puudutada ka Kanadat. Otsustati jätkata Kanada võimude juures küsimuse selgitamist ja teha vajaliku selgitustööd koori ringreisiga ühenduses üleskerkivais küsimusis.

Tallinna II Tütarlaste Gümnaasiumi

kokkutulek lõpetajatele ja õpilastele on lükatud edasi 28. aprillile.

H. KIRIK
Insurance Agency
KINDLUSTUSED
23 WESTMORE Dr., Suite 200
Rexdale, Ont. M9V 3Y7
Tel. 745-4622

Kommentaarid

(Algus lk. 2)

ei saa isegi süüa? Milleks vaeva näha ja oma konti murda kui kommunistlik süsteem on tõestanud, et ta ei suuda rahuldada inimeste elementaarseid vajadusi ning on määratud hukkumisele ja kokkuvarisemisele?

Lääneriikide vaatlejate ja ajatirjanike arvates on Poola suurimaks probleemiks majandussüsteemi kaootiline parandamine. Nii on ühel majandusalal väga vähe kontakte teisega, iga majanduselu sektsioon töötab iseseisvalt ning vahemaa erinevate sektsioonide vahel süveneb iga päevaga. Antud olukorda iseloomustab võib-olla kõige tabavamalt Varssavis ringi liikuv väike lihtne anekdoot, mille järele vabriku külastaja küsib ühelt töö-ülevaatajalt: „Miks seda väikest kerget käru lükkavad kolm meest?" — „Sellepärast, et neljas mees on haige ja viies mees läks puhkusele", vastab töö-ülevaataja lakooniliselt.

Sellest lootusetust olukorrast katsutakse välja rabeleda välislaenudega, kuid kurvad kogemused kinnitavad, et välismaalt saadud abi pikendab ainult praegust agooniat ja ei lahenda viie mehe kärude kommunistlikku süsteemi.

AMI

ESTO MUTUAL FUND, LTD.
Aktsia hind 9. veebr. $8.02
145 King St. W., Room 1900
Toronto, Ont. M5H 1J8.
Telefon päeval 364-1131
õhtul 925-6812

Väägvere talupoiss maailma kontsertlavadel

Amanda Juht jutustab momente oma mehe Ludvig Juhti elust ja muusikakarjäärist

Torontos tolmunud äsjase muusikakonverentsi puhul viibis siin aukülalisena meie kontrabassivirtuoosi Ludvig Juhti lesk Amanda Juht. Inimesi on andekaid ja vähem andekaid, vaimukaid ja vähem vaimukaid, tarku ja vähem tarku, kuid ainult harukordselt kohtad nii elurõõmust pulbitsevat ja avara ellusuhtumisega naist kui seda on Amanda Juht. Ülatavalt elav, nooruslik ja valmis oma mälestusi jagama.

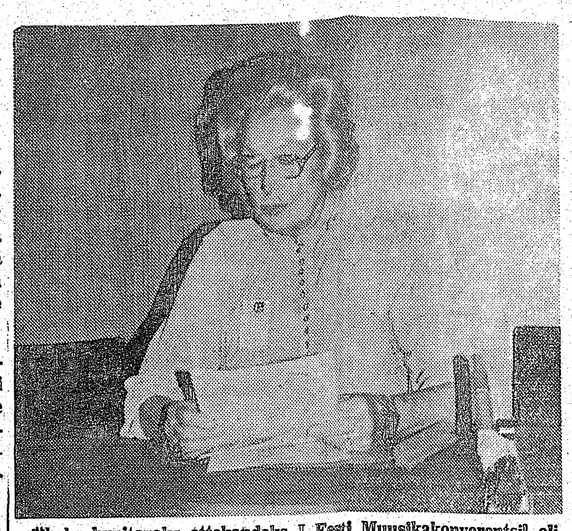

Üheks huvitavaks ettekandeks I Eesti Muusikakonverentsil oli eesti kontrabassikunstniku Ludvig Juhti abikaasa Amanda Juht'i loeng. Pildil A. Juht oma abikaasast ettekannet pidamas.

Ta jutustab: „Mis viis Ludvig Juhti muusika juurde? Ta oli vist niisuguseks sündinud. Ja siis muidugi Väägvere, ta sünnipaik. Väägveres juhatas Taavet Virkhaus pasunakoori, ta poeg Peeter viiuliorkestrit. Ludvigi isa mängis orkestris trompetit, ta õde mängis orkestris ja Ludvig mängis juba seitsme aastasena trombooni, trompetit, flööti ja klarnetit. Kümneaastasena oli ta Virkhausi orkestri täisõigusline liige.

Peeter Virkhaus oli kontrabassimängija, Ludvig muudkui vaatas ja jälgis kuidas selle suure pilli seest häält kätte saada, mitte ainult madalat sügavat bassi, vaid panna ta helisema nagu viiul ja tshello.

Ühel päeval võttis ta kontrabassi kätte või sülle, ma ei tea ja mängis sellel maha oma esimese loo. Ta oli siis 14 a. vana. Aga siis juhtus nii, et isa saatis poja Tartusse põllutöökooli, pojast pidi saama isa järglane, aga õppinud taluperemees. Ludvig jättis oma pillid isakoju — et ei tuleks kiusatust. Aga kiusatus tuli ikkagi — paar nädalat hiljem mängis ta kino „Imperialis" trombooni ja varsti kino „Ideaalis" kontrabassi."

„Millal te Ludvig Juhtiga kohtusite?"

„Olin siis veel keskkooli õpilane, kuus- või seitseteist aastat vana, meid tutvustati ja pärast seda hakkas Ludvig mulle „Vanemuise" kontsertidele priipileteid saatma, ta oli siis „Vanemuise' solist. Olin ju samuti maalt ja vaevalt mul muidu olekski olnud võimalik kontserte külastada.

Ludvig oli siis juba elanud ja õppinud Peterburgis ja Soomes ja 1921. a. sõitis ta Berliini, ta õppis Berliini Muusikaakadeemia õppejõu Paul Juoni juures tshellotehnikat ja lõpetas ka kompositsiooni klassi,

seda pidas ta väga tähtsaks. Kontrabassi kui soolopilli jaoks polnud üldse muusikaliteratuuri, täielik vaakum, täielik põud. Seal hakkaski Ludvig tshellomuusikat kontrabassile ümber seadma. Muidugi ei olnud see ju nii, et mine ja õpi ja täienda ennast. Ajad olid praegustest hoopis erinevad. Kuskilt pidi raha tulema ja seda tuli ise teenida. Ludvig mängis Berliini teatrite orkestrites, ajutiselt ka Berliini filharmoonia orkestris.

18. veebruaril 1922 esines Ludvig Juht oma esimese iseseisva kontserdiga Berliini tuntud „Meistersaalis". See avas talle uksed paljudeks kontsertideks Saksamaal."

„Kas olite siis juba abielus ja ka Berliinis?"

„Ei. Ma ikka veel viivitasin. Kuni siis 1924. a. pakkisin oma asjad kokku ja sõitsin talle Berliini järele, kus me siis ka kohe abiellusime."

„Aga Boston — kuidas Ludvig Juht sinna sattus?"

„Me tulime Berliinist 1927. a. tagasi. Vahepeal muidugi oli tal palju esinemisi, elasime kaks aastat Londonis, kus Ludvig oli „Savoy" orkestri solist. ta andis kontserte Eestis, Lätis, Soomes ja Saksamaal. Aga palju sa neid ikka annad või kui tihti samas kohas? Ludvig aga midagi muud ei tahtnud kui ainult mängida ja kontserte anda. See oli tema elu.

Tema tolleaegne saatja Vladimir Padva oli New Yorki läinud ja kirjutas sealt, et tule ka... Eesti on sulle väikeseks jäänud.

1934. a. jaanuaris läks Ludvig New Yorki. Bostoni orkestrit juhatas siis kuulus kontrabassimängija S. Koussevitsky, keda Ludvig varemalt Helsingis oli kohanud, kui nad mõlemad seal sümfooniaorkestris mängisid Sibeliuse ja Merikanto taktikepi all. Nii sai Ludvig võimaluse Bostoni sümfooniaorkestrile ette mängida ja talle anti leping. Nii, leping oli tal taskus, aga hooajaks 1935/36. Vahepeal tuli aga ära elada. Ta mängis igal pool... aga see viiks meid liiga kaugele, mul on liiga palju mälestusi..."

„Kas te olite oma aibkaasaga kaasas?"

„Oh ei, ma ei saanud minna. Minu enda õpingud muusika- ja ooperikoolis olid veel lõpetamata. Ei, Ludvig läks üksi. Kui Bostoni sümfoonia hooaeg läbi sai, tuli ta mulle Eestisse järgi, ka mina olin siis valmis ja sügisel tulime me koos tagasi.

Nii algas meie Bostoni elu, Ludvig mängis seal 24 aastat... kuni oma surmani."

Amanda Juht on kogu aeg kõnelenud ainult Ludvig Juhti elust ja karjäärist, endast aga väga vähe. Suure vaevaga saan ma teada, et ta veel praegugi annab kontserte ja et ta koos Ludvig Juhtiga on andnud umbes paarsada kontserti. Ludvig Juht on aga kokku andnud üle 350 soolo-kontserdi.

„Mida peate Ludvig Juhti elu suurimaks silmapilguks?"

„Ma ei tea, ma tõesti ei tea. Ta elu oli suurte silmapilkude rida. Aga võib-olla siiski see kui 1941. aastal toimus New Yorgi filharmooniaorkestri 100. aasta juubelikontsert ja teda paluti sinna solistiks. Kui ainut mõtelda kui palju suuri ja häid kunstnikke maailm täis on, siis muidugi oli see suur tunnustus. Iga kunstniku elus oleks see suur moment. Aastal varem, 1940. a., esines ta New Yorgi maailmanäitusel 30.000 pealtkuulajale... see oli ka suur silmapilk.

Aga Ludvig ise pidas igat esinemist, igat kontserti suureks momendiks, näiteks need 18 kontserti, mis ta Soome Talvesõja ajal Soome abistamiseks üle Soome andis, siis üle 30. kontserdi Teise maailmasõja ajal ameerika sõjaväele ja veteranide haiglates... need kõik olid tähtsad."

„Kus asuvad Ludvig Juhti materjalid, ta transkriptsioonid kontrabassile, ta enda helilooming, eesti rahvalaulude seaded?"

„See kõik on praegu minu käes. Mul on olnud nii palju järelpärimisi, Indianapolise raamatukogu tahab saada tema noodikogu, siis New Jersey raamatukogu, Eestis on avaldanud Tallinna muuseum soovi, siis muidugi Kanada... Originaalid jäävad aga esialgu minu kätte, aga ma olen otsustanud koopiad saata Tallinna, mul on hea meel kui eesti noorus saaks kuulda ja õppida tema töödest ja neil tekiks ülevaade, mis Ludvig Juht on saavutanud."

„Kus Ludvig Juht suri?"

„Bostonis, 22 aastat tagasi. Kui ma ta haiglasse viisin, pöördus ta uksel ringi ja ütles: „Amanda, kui minuga midagi juhtub ja ma enam tagasi ei tule, põleta mind ära ja kui ükskord Eesti vabaks saab, siis ma tahaksin, et minu tuhk saaks lamada meie vaba Eesti mullas."

Ludvig Juht oli suur kunstnik ja suur patrioot, kes viis kontrabassi Väägvere talupoisi visadusega soolopillina maailma kontsertlavadele.

Palju tahaks veel küsida, palju oleks veel jutustada. Me kõik oleme ju huvitatud rahvusvaheliste suurmeeste elulugudest. Seda suurem aga peaks meie huvi olema Ludvig Juhti elu ja saavutuste vastu, kes on veri meie verest ja liha meie lihast.

See materjal on praegu veel kõik elav ja kättesaadav Amanda Juhti erakordses mälus ja jutustusandes.

VALLI VOITK

VÄRSKE LOOMULIK
MESI
müügil 2-, 4-, 14- ja 30-naelalistes nõudes.
Tel. 447-2539 (Eerme)

KÕIKIDEKS KINDLUSTUSTEKS
H. LATER & CO. Ltd.
"INSURANCE"
1482 Bathurst St., 4 kord
(Bathurst—St. Clair)
Telefon kontoris 653-7815 ja 653-7816

Vabariigi aastapäev Kolmainu koguduses

Toronto Eesti Ev. Luteriusu Kolmainu koguduses on aastast aastasse tähistatud Eesti Vabariigi aastapäeva, Eesti iseseisvuse väljakuulutamise päeva piduliku jumalateenistusega ning seejärel toimuva koosviibimisega kohvilauas. Ka sel aastal pühapäeval, 18. veebr. toimuval jumalateenistusel on aukohal Eesti sini-must-valged värvid meeldetuletuseks meie maast ja rahvast. Jumalateenistusel laulab Silvia Preem.

Järgneval koosviibimisel kiriku saalis on naisringi poolt kaetud kohvilaud. Päevakohase sõnavõtuga esineb mag. Jüri Härmatare. Jumalateenistus algab kell 3 p.l.

Poko's Meat & Delicatessen
376 College St. Toronto ● Tel. 922-1300
● ERITEADE ●
Utlesite meile komplimente jõuluvorstide eest, mille eest Teile meie südamlik tänu. Et teile meie vorstid väga maitsesid, siis anname telle nüüd tasuta 3 verivorsti iga $10.— väärtuses ostetud kauba eest või kui eelistate suitsuvorsti, siis võite saada seda, samuti 3, verivorsti asemel.
See on maksev ainult Poko's COLLEGE äris alates tänasest kuni 31. MÄRTSINI 1979
Meie pole rahul enne kui meie kliendid on rahuldatud.
Püüame teie teenimisel teha oma parima.
PEOLAUDADE VALMISTAMINE, toidu koju toomine ja serveerimine teie kodus meie eestlasest teenistujate poolt.
Kõik saadused on valmistatud eesti retseptide järgi.
UUS OMANIK ALATES 1978. A. MAIST
AVATUD ESMASPÄEVAST LAUPÄEVANI

SCANDINAVIAN CROSS COUNTRY SKI EQUIPMENT CO.
1032 COXWELL AVE. TORONTO — TEL. 425-0638, 429-3726
☆ SUUSAD, SUUSAVARUSTUS, JAHIVARUSTUS
☆ PAADITARBED, PAADID JA MOOTORID
Avatud: teisip. — reedeni 6—8 õ., laup. 9—2 p.l.

B&V INSTALLERS
Installeerime ja parandame
KÜTTESEADELDISI
Läti ettevõte © Hel. õhtuti
V. IVANS 763-3374
R. BULOVS 638-5478

KAASMAALASED
Laenu vajaduse korral kasutage Toronto Eesti Ühispanga madalaid laenuintressimäärasid.
HÜPOTEEKLAENUD 11% aastas
Intressid arvestatud veerandaasta viisi. Laenud on lahtised.
PERSONAALLAENUD 11,4% aastas
Personaallaenud on laenuvõtja surma või jäädava töövõimetuse puhul kindlustatud $10 000.— ulatuses.
ÜHENDUSES ON JÕUD!

VABA EESTLANE
kaks korda nädalas

Maksab Kanadas:		Väljaspool Kanadat:
Aastas	$32.—	$35.—
Poolaastas	$18.—	$19.—
Veerandaastas	$ 9.50	$10.50

KIRIPOSTIGA

Kanadas:		USA-s:
Aastas	$53.—	$58.—
Poolaastas	$28.—	$30.—
Veerandaastas	$15.—	$16.50

LENNUPOSTIGA ülemere-maadesse:
Aastas $69.—, poolaastas $34.50, veerandaastas $18.—
Aadressi muudatus 40 senti. Üksiknumbri hind 40 senti.
Kanada aadressidele palume märkida „POSTAL CODE" ja USA aadressidele „ZIP CODE"
Pangatshekk või posti rahakaart kirjutada Free Estonian Publishers nimele.

Tellimine saata:
VABA EESTLANE
P.O. Box 70, Postal Stn. C, Toronto 3, Ont.
M6J 3M7
Palun mulle saata VABA EESTLANE aastaks / poolaastaks / veerandaastaks — tavalise / kiripostiga alates „----" ---------- 197---. Tellimise katteks lisan $ ------- siinjuures rahas / tshekiga / rahakaardiga. (Raha saata ainult tähtkirjas).
Nimi ----------
Aadress ----------

OOTAMATULT LAHKUNUD KAASMAALAST JA SÕPRA

HENRICH DINER'it

surnud 1. veebruaril 1979 Thunder Bay's

Mälestavad kurbuses

KALDA ANDREI ja RITA
KENT HEINO ja KAJA
KOMPUS FRIEDA
KOODI ELLI
KRUPP LINDA
KURM AIN ja VELTA
MITT KARL
MILLISTVER JAKOB ja AINO
MÄEPEA PAUL ja LINDA
PEREMEES ENN ja ELLA
PINT OLVI
PÕLDAAS VOLDEMAR ja SIGNE
REILJAN VIKTOR ja AINO
SAGURI ARNOLD ja ALMA
TÕNISSON AUGUST
TÕNTS JULIUS ja VIENO
VUKS EMIL ja THERESA

KODUMAAL LAHKUNUD HEAD SÕPRA

mereväe kapten-leitnant

EUSTAFI MIIDO't

VR II/3

leinab

GUSTAV JÜRGENS perekonnaga

OOTAMATULT LAHKUNUD KAUAAEGSET SELTSILIIGET

HENRICH DINER'it

surnud 1. veebruaril 1979 Thunder Bay's

mälestab sügavas leinas

THUNDER BAY EESTI SELTS

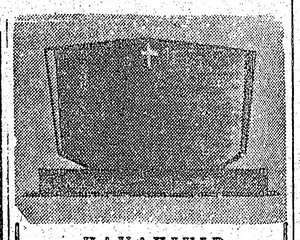

HAUAKIVID
Eesti ettevõte
YONGE MEMORIALS LTD.
2019 Yonge St., Toronto 7
(Davisville & Eglintoni vahel)
487-2147, õhtuti 447-1206
Nigul Virro

HEAD SÕPRA

MAX TIMMELMANN'i

mälestavad

H. VALTER perekonnaga
L. VALTER perekonnaga

EESTI SIHTKAPITAL KANADAS

Annetused ja testamendipärandused on tulumaksuvabad. Annetaja soovid täidetakse.

958 Broadview Ave. Toronto, Ont. M4K 2R6

HEAD SÕPRA JA LAULUVENDA

ARNOLD VARIK'ut

mälestavad

OSVALD LUUKAS abikaasaga
MADIS PEEKER

KIRIKUD

TORONTO EESTI AP.-ÕIGEUSU KOGUDUS
R. R. 5, Orangeville, Ontario
Praost E. Lepik
Tel. 1-519-941-4309

Pühap., 18. veebr. kell 3 p.l. E. V. aastapäeva tähistamise JUMALATEENISTUS Peetri kirikus. Teenib ja jutlustab preester E. Lepik. Laulab koguduse laulukoor G. Raagi juhatusel.

Pärast jumalateenistust toimub koguduse nõukogu koosolek, millest kõiki nõukogu liikmeid palutakse osa võtta.

Eestlaste poolt eelistatud ja traditsiooniliseks kujunenud

MATUSEMAJA

Matusemaja on üle 115. aasta teeninud Metropolitan Torontot sama perekonna poolt väljakujunenud traditsioonidega. Moderniseeritud avarad ruumid, kvalifitseeritud personal ja küllaldaselt parkimiseruumi.

Väärikas teenimine

ROSAR-MORRISON FUNERAL HOMES LTD.

T. L. MORRISON — Funeral Director

467 Sherbourne St., Toronto, Ont. M4X 1K5

Telefon 924-1408

GARDENIA
FLOWERS & GIFTS

362 Danforth Ave.
Toronto, Ont.
M4K 1N8

Tel. 466-1951 või 466-1502

Värsked ja esmaklassilised lilled igaks sündmuseks.
Kunsthäälitöid kinkideks: ehted, merevaik, nahktööd, puunikerdused, keraamika.

Räägitakse eesti, läti ja inglise keelt.

Kolm talvelindu pakases

Lembitu Lumelaager Kotkajärvel

Skautiüksus Lembitu Maleva teine lumelaager tänavu talvel sattus 10./11. veebruari pakase nädalalõpule. Laager, nimega „Kolm põhjametsade talvelindu" jäi madala temperatuuri tõttu väiksemaks ja toimus 45 osavõtjaga. Laagri peateemaks olid talveskautluse oskused: lumeonni ehitamine, tulede süütamine talvel ja orienteerumine suuskadel. Toimus suusatreening, suusavõistlused ja märgisõidud. Laagrit juhtis dr. Vello Soots.

Kraadiklaasi elvahõbe oli peaaegu pugenud alla nupu sisse ja registreeris hommiku-koidikul —30 kuni —40 Celsiuse-kraadi. Kotkajärve laagrihooned on kõetavad. nii et ööbimisega pole seal muret. Õhuniiskus on aga madal ja tuuled ei pääse metsas puhuma, nii on pakane seal sageli talutavam kui hoopis soojem ilm Torontos. Külmavõtmisi laagris ei esinenud, küll oli punetavaid põski ja ninasid ning lumememmedeks härmatanud suusatajaid. Laagri päevad olid päikesepaistelised, külm tuhklumi mitte kõige parem suusaspordiks.

Laagrist võttis osa ka kaks noolepoissi — Andres ja Alarik Nurm.

Noolepoiste osavõtu tingimuseks oli: üks vanematest olgu kaasas.

Lumelaager heiskas lipu laupäeval 11.30 ja sõitis läbi võistlusrajad enne kui lubati istuda lõunalauda. Pärast lõunat sooja kõhuga algas skaudiõppus kolmes grupis. Allan Mägi õpetas ja juhtis orienteerumist, Vello Soots tule süütamist ja lumeonni ehitamist. Onni tüübiks oli valitud inuti iglu, kui klassikaliselt kujunenud vorm. Inuitid kasutavad lume lõikamiseks erilist lumenuga, poisid tegid seda tööd dzhunglinugade — machettidega.

Päikese kadudes horisondi taha muutus ilm äkki kümmekond kraadi külmemaks. Kell 18.00 söödi tugev õhtusöök. Õhtu veedeti suurtares — meisterdati Viktor Vessmanni juhtimisel talvelindude laagrimärke, harrasti poksi (rühmajuht Jaak Järvel olid poksikindad kaasas) ja Harold Kivi organiseerimisel koldeõhtu.

Kaheksa laagris viibivat vendurskauti tegutsesid laupäeval päästesalgana ja kühveldasid lund maha katusekoormast ohustatud hoonetelt. Päästesalga põnevamaks ürituseks kujunes dr. Jaan Roosi ehitusel oleva jurta lumekoormast vabastamine ja katuse tõstmine.

Pühapäeva hommik oli õige „krõps" ja korstnate suitsulindid tõusid kõrgele pilvisesse taevasse. Temparatuur tõusis aga kohe kui päike ulatas üle metsalatvade vaatama. Määriti suusad ja lahti läks suusavõistlus ning rajasõit.

Tipp-poisid suuskadel olid Allan Mägi ja Michael Sadul, kuigi Allan katkestas oma 10-km sõidu poole pealt ninaotsa külmumise ohu pärast.

Võistluse ja märgisõidu tulemused on toodud allpool.

Laagri raskeimaks operatsiooniks kujunes autode käivitamine tagasisõiduks, sest mäenõlval Clearwateri juures on tuul ja selle tõttu külmem. Talvelaagrite vana praktika kohaselt pargitakse autod ninad vastamisi, et oleks võimalik kasutada startimiseks kahe patarei jõudu. Käivitusmeeskond tegi oma tööd, kui laager lõpetati lipu langetamisega pühapäeva pärastlõunal.

Tegevusjuhtidena olid laagris rakendatud Vello Soots, dr. Jaan Roos, Jaak Järve, Lembit Tork, Tõnu Naelapea ja Allan Mägi, teenindusjuhtidena Harold Kivi, Asko Kütti, Viktor Vessmann ja perenaistena Hilja Jukkum, Vilma Talpak. Eda Loo ja Reet Leis.

LUMELAAGRI SUUSASPORT

Sõiduaja ees sulgudes on antud kuld — K, hõbe — H, ja pronks — P, märgid, mis võistlejad oma klassile vastavalt saavutasid.

2,5 km — 1. Ott Naelapea (K) 14,39, 2. Alrek Meipoom (H) 18.29, 3. Andres Kasekamp (H) 18.38, 4. Andres Nurm (K) 19.23 ja 5. Alarik Nurm (H) 26.27.

5 km — 1. Michael Sadul (K) 22.59, 2. Ralph Leis (P) 32.57, 3. Robert Sermat (K) 33.16, 4. Peeter Jeeger 36.06.

10 km — 1. Jaan Roos (K) 47.04, 2. Valden Sadul (K) 51.37, 3. Lembit Tork (P) 59.26, 4. Jaak Järve (P) 59.55, 5. Erich Nurm (P) 64.06 6. Endel Leis (H) 70.19, 7. Mart Mägi (P) 77.25, 8. Andres Tork (P) 78.18.

Sven Ehvert 50-aastane

14. veebruaril tähistas Sven Ehvert Torontos oma 50-ndat sünnipäeva. Ta sündis Rakveres, Virumaal, kuid suurema osa oma noorusajast elas Tallinnas. Nagu paljud teised tema ealised, pidi ka Sven sõja tõttu kooli pooleli jätma ja minema lennuväe abiteenistusse.

Sõjakeeris viis ta Taani ja hiljem Saksamaale, kus ta D.P. laagris jätkas oma poolelijäänud õpinguid.

1947. aastal emigreerus juubilar koos vanematega Brasiiliasse, kus ta hakkas töötama ehitusalal. Oma julge pealehakkamise ja püsivusega jõudis Sven väga vastutusrikastele kohtadele.

Et oma perekonnale paremat tulevikku luua, asus ta koos abikaasa Tiiuga Kanadasse 1960. aastal. Juba esimestel aastatel suurenes nende pere poja Vello ja tütre Helle võrra, kes on sirgunud tublideks eesti noorteks.

Kanadas jällegi on Sven teinud märkimisväärset karjääri ehitusalal. Ta on töötanud mitmes Toronto ehitusfirmas ja viimati oli abi-president V&R Property Ltd.-s. Üks juubilari silmapaistev projekt on olnud Toronto all-linnas Royal Panga kõrghoone ehituse juhtimine. Et olla n.n. „oma peremees" on Sven paar viimast aastat töötanud ehituskonsultandina „ESTO Construction Managemet Service" nime all.

Sven, kui tubli eestlane, on olnud aktiivne ka eesti ühiskonnas. Kui Torontos loodi Eesti Lasteaed, oli ta üks esimesi juhatusliikmeid ja hiljem Lasteaia esimees. Juubilar on olnud valitud liige kolmes viimases EKN-u koosseisus, kandes juhatuse liikme ja rahvuskultuuri komisjoni esimehe kohustusi.

Skautlikku tegevust alustas nskm. Sven Ehvert juba Saksamaal ja siirdudes Kanadasse ühines „Raudhabemete" vanaskautide perega. Ta juhatas aastaid pere tegevust ja aitab kaasa praegu ka „Viikingi" lipkonnas skautriihma vanemana.

Juubilar on seltskondliku töö kõrval ka agar purjesportlane, omades purjeka ja on RCYC purjeklubi liige.

Alkadeemiliselt kuulub Sven Eesti Üliõpilaste Seltsi.

Oma külalislahkusega ja sõbraliku meelega on Sven ja ta pere koondanud suure sõprusringi enda ümber. Kõik need sõbrad ja tuttavad nii ligidal kui kaugel ühinevad õnnesoovis sel tähtsal päeval ja soovivad edasipidist jõudu ja edu Sinu elutöös.

Uus juhatus Vancouveri Eesti Seltsile

VANCOUVER — Möödunud pühapäeval toimunud Vancouveri Eesti Seltsi aastakoosolekul valiti seltsi uueks esimeheks Arnold Pärn ja juhatuse liikmeteks Mikk Peek, Leo Murel, Linda Rumma, Harry Muld, Andres Loo ja Ardo Hanson. Pikaks veninud koosolekul oli rohkesti sõnavõtte kuid üldiselt võeti uue juhatuse valimine vastu ilmse kergendustundega. Vancouveri Eesti Seltsi eelmisel esimehel N. Nellisel tekkisid lahkarvamised oma juhatusega, mille tulemusena seltsi tegevus teataval määral kannatas.

V. Veedam jälle „Ameerika Hääle" juhatajaks

Ameerika Hääle eesti saadete juhatajaks on kutsutud tagasi Voldemar Veedam, kes sellel kohal töötas aastaid kuni pensionile minekuni kaks aastat tagasi. V. Veedam oli omal ajal hinnatud töötajouks, keda ametist lahkudes tookord vääristati kahe teenetemärgiga.

Ameerika Hääle eesti saadetes töötavad praegu peale juhataja Ilmar Külvet, Ilmar Mikiver, Asta Raiss-Türner, Evald Roosaare, Ivi Patrason-Leesment ja Tarmo Sepp.

Marksistid ägedamad revolutsionäärid

TEHERAN — Relvastatud tsiviilisikud arreteerisid Teheranis võimult tõrjutud peaminister Shapour Bakhtiari, kes viidi Khomeini ette. Khomeini nõuandjad mainivad, et neil ei ole teada, milliseid süüdistusi esitatakse Bakhtiari vastu. Tõenäoliselt korraldatakse esmajoones kohtuprotsess, kus kindlaks tehakse, kas tal üldse on mingisugust süüd või lastakse ta vabaks. Bakhtiari võimult kõrvaldamisega, sõjaväe laostamisega, sõjaväejuhtide arreteerimisega ja relvade kättendmisega tänavatel ringi jooksvatele terroristidele-revolutsionääridele on paljude vaatlejate arvates Khomeini hädad alles alganud ja nüüd on suuremaks probleemiks, kas ta suudab üldse olukorda stabiliseerida või libiseb võim tänavale ning sealt pahempoolsete elementide kätte. Khomeini on oma kõnes mitmel korral nõudnud relvade äraandmist kogumiskohtadesse kuid seni on nendele nõudmistele väga tagasihoidlikult reageeritud. Revolutsiooni vaatlejad ja analüüsijad mainivad, et Teheranis toimunud tänavavõitlustes oli üks aktiivsemaid ja ägedamaid markistlik geriljagrupp, mis rajati üheksa aastat tagasi ja tegutses seni põranda all.

ERIC HARELA, D.C.
DOCTOR OF CHIROPRACTIC
331 Sheppard Ave. E. Willowdale
TELEFON 224-0444
Aeg kokkuleppel

FINN-AUTO

Teen kõiki mehaanilisi parandusi (mitte keretöid)

3323 Danforth Ave. Tel. 691-9553

RISTO SAARENVIRTA

KAASMAALASED!

Puhastan keemiliselt (steamcleaning) Teie diivanid ja toolid, vaibad seinast seina ja lahtised Teie oma kodus. — Hél. Erik Lokbik 447-9834

● Buffalost pärit Andres Hark on oma elutee valinud mereväe ohvitserina. Pärast ülikooli lõpetamist Buffalos, ta tegi läbi mereväe ohvitseride kursuse Pensacolas, Fla. 1972. a. ja selle järele Navy Supply Corps kooli, siirdudes teenistusse Okinawasse. Praegu on ta mereväe admirali adjutant — Aide-de-Camp — mereväe leitnandi auastmes, asukohaga Columbuses, Ohio. Hiljem ta läheb merele laevadele.

ENS perekonnaga

hvert
tane

ruaril tähistas Sven
orontos oma 50-ndat
. Ta sündis Rakveres,
kuid suurema osa oma
st elas Tallinnas. Nagu
sed tema ealised, pidi
sõja tõttu kooli pooleli
minema lennuväe abi-
e.
is viis ta Taani ja hil-
maale, kus ta D.P.
kas oma poolelijäänud

stal emigreerus juubi-
anematega Brasiiliasse,
akkas töötama ehitus-
julge pealehakkamise
sega jõudis Sven väga
kastele kohtadele.
perekonnale paremat
luua, asus ta koos abi-
ga Kanadasse 1960. aas-
esimestel aastatel suu-
de pere poja Vello ja
e võrra, kes on sirgu-
ieks eesti noorteks.
jällegi on Sven teinud
väärset karjääri ehitus-
n töötanud mitmes To-
usfirmas ja viimati oli
nt V&R Property
s juubilari silmapaistev
n olnud Toronto all-lin-
Panga kõrghoone ehi-
mine. Et olla n.n. „oma
on Sven paar viimast
ötanud ehituskonsultan-
STO Construction Ma-
Service" nime all.
ui tubli eestlane, on ol-
me ka eesti ühiskonnas.
ntos loodi Eesti Laste-
a üks esimesi juhatus-
ja hiljem Lasteaia esi-
ubilar on olnud valitud
mes viimases EKN-u
s. kandes juhatuse liik-
hvuskultuuri komisjoni
kohustusi.
ku tegevust alustas
en Ehvert juba Saksa-
iirdudes Kanadasse ühi-
õhabemete" vanaskauti-
. Ta juhatas aastaid pe-
st ja aitab kaasa praegu
gi" lipkonnas skautrüh-
nana.
on seltskondliku töö
a agar purjesportlane,
urjeka ja on RCYC pur-
ge.
miliselt kuulub Sven
õpilaste Seltsi.
ülalislahkusega ja sõb-
eelega on Sven ja ta pe-
lanud suure sõprusringi
ber. Kõik need sõbrad ja
nii ligidal kui kaugel ühi-
nesoovis sel tähtsal päe-
ovivad edasipidist jõudu
inu elutöös.

SMAALASED!
keemiliselt (steamclea-
ie diivanid ja toolid, vai-
ast seina ja lahtised Teie
us. — Hel- Erik Lokbik
447-9834

Avo Kittask esineb Cosmopolitan ooperis

Toronto teatrielus on ooperietendused toimunud perioodide kaupa. Tuntud Kanada Ooperikompanii kõrvale on organiseeritud uus „The Cosmopolitan Opera" nimeline ettevõte, et Toronto teatri- ja muusikasõpradele omalt poolt ooperietendusi pakkuda. Uue ooperiettevõtte üheks liikmeks on Avo Kittask, kes tutvustab uut algatust ja selle esimest lavastust.

AVO KITTASK

Uus teatrigrupp on valinud esimeseks ooperiks Puccini „Madama Butterfly", kuna see on ikkagi suur 3-vaatuseline ooper ja seal on vähe koori vajadust.

Ooperi lavastajaks on Jeannette Aster, kes on varem olnud abilavastajaks ja lavajuhiks.

Peaosades esinevad Avo Kittask konsul Sharplessi, Lorna Casteneda Madama Butterly ja Michele Strano Pikertoni osades. Orkestri juhiks on William Shookof, kes juhib Cosmopolitain Opera orkestrit.

Uue ooperikompanii esietendus toimub reedel, 2. märtsil Ryersoni Theatre'is. A. Kittask ütleb, et kui publik näitab algatuse vastu suuremat huvi, järgneb lühikese aja pärast kordusetendus.

Proovid on juba mõnda aega toimunud ja kuna itaallased on väga suured ooperisõbrad, siis on just nende ühiskond väga palju kaasa aidanud, andes nendeks proovideks oma Villa Colombo. Kuid vastutulekut ruumide andmisel on näidanud ka Vana Andrese kogudus. Nii ongi esialgul just tuttavate kaudu abi saadud, et kogu algatus on edukalt võinud areneda.

Kuna esialgu on tegelaskond ise algatuse majandajad, siis on kulisside ja kostüümide saamine lahendatud isetegemisega või laenutamisega.

A. Kittask ütleb, et praegu tegutsetakse esimese ooperi ettevalmistamisel. Tulevikus aga tahetakse veel mõne uuega välja tulla, muidugi kui seekordne majanduslikult õnnestub. Grupi loomise põhjustas asjaolu, et Torontos on palju lauljaid, kes võivad sellist tööd teha, ilma et oleksid võistlejad suurele kompaniile. Kogu idee on, et võimaldada ooperihuvilistele soodsama hinnaga ooperi külastamist, sest ettenähtud pääsmed (saadaval EAKst) on ainult üks kolmandik suure ooperi hindadest. Lavastuses on aga kõik suures ooperis esinevad elemendid: täiemõõtmeline ooper, ooperikoor, orkester, lavapilt ja ooperivilumustega lauljad.

EESTLASTE TURISMIREIS PIIBLI MAADELE. 22 päeva külastusi piiblilikes ja ajaloolistes paikades Iisraelis, Roomas ja Florences 12. MAIST KUNI 2. JUUNINI 1979. A.

Reisikavas üle 120 ajaloolise paiga külastuse Pühal Maal, kaasa arvatud Punase- ja Surnumere äärsed alad. Jeruusalem, Betlehem, Jeeriko, Naatsaret ja imeilus Galilea ümbrus. Mitmed sajad eestlased on möödunud aastatel reisinud pastor H. Rüdmiku juhatusel ja see on jäänud neile unustamatuks elamuseks. Selgitused eesti keeles. Väljalend: New York — Toronto — Montreal.

NÜÜD VÕIB KA TEIE ELUAEGNE IGATSUS TÄITUDA!

Informatsiooniks palume kirjutada: EVANGELICAL BIBLE LANDS TOURS, c/o Rev. H. Rüdmik, 783 Arton Lane, Port St. Lucie, Florida 33452, USA. Saadame teile täieliku reisikava.

Läti äri

DOWNTOWN WOOLS ARTS & CRAFTS

9 Queen St. E. Toronto — Tel. 368-5011

Meil on rikkalikus valikus importeeritud lõngu. Sobivad varrastel ja kangastelgedel kudumiseks, põimimiseks, heegeldamiseks, tikkimiseks ja sõlmimiseks (macrame). ☆ SKANDINAAVIAST HUVITAVAID MATERJALE KÄSITÖÖKS MUSTRIGA ☆ Kanvaa mitmes värvis — SOODSAD HINNAD. Avatud: esmasp.—kolmap. 9—6, neljap., reedel 9—8, laup. 9.30—4. Meie teine äri: 674 Broadview Ave. Tor. Tel. 469-2205, kell 3—5 p.l.

FINNISH DELICATESSEN

(Endine Parkway äri)

461 Queen St. W. — Tel. 363-7676

5 ust läänepool Spadina Ave.

TÄHELEPANU! Uued lahtioleku ajad: esmasp. — reedeni 9—6, laup. 8—4

Palume suuremad leiva ja munde pagaritoodete tellimised sisse anda 2 päeva varem. Aitäh!

IGA-AASTANE TALVINE

VÄLJAMÜÜK

20% HINNAALANDUST

SUOMI-AITTA

ESMAJÄRGULISED IMPORT-ARTIKLID SOOMEST

2031 YONGE ST., TORONTO, ONT. M4S 2A2 ◎ TELEFON 483-6650

Avatud: teisip., kolmap. 10—6, neljap., reedel 10—7.30, laup. 9.30—5.30. Esmaspäeviti suletud.

LOTTARIO

On Saturday, January 27th, Eddie Campbell of Ottawa won the LOTTARIO Jackpot by selecting numbers 4, 9, 12, 19, 31 and 35.

JACKPOT WINNER! $643,230.90

KOHAGE VÕITJAGA!

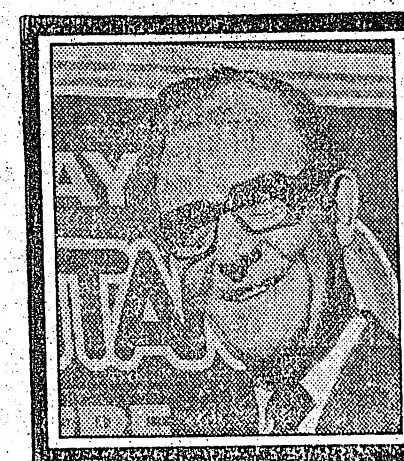

Eddie Campbell Ottawast

Milline juhus sünnipäeva tähistamiseks! Eddie Campbell Ottawast sai 64 aastat vanaks just 3 päeva enne loosimist. See erruläinud raudteetööline oli kogu oma eluea kestel armastanud mänge, kus oli tegemist numbritega ... ja 27. jaanuaril kukkusid välja kuus tema õnnenumbrit.

Kas ta jatkab mängimist LOTTARIO'L? „Vedage kihla, et ma teen seda", ütleb Eddie, „sellega saan ma palju lõbu."

KA TEIL ON VÕIMALUS VÕITA!

Oma LOTTARIO numbrite väljavalimine valmistab palju lõbu. Teie võite loosimiseks valida sünnipäevad, tänavate numbrid, autolitsentside numbrid, sotsiaalkindlustuse numbrid, pangaarvete numbrid, koera litsentsi numbrid ... Variatsioone on palju.

Nii-siis valige välja oma lemmiknumbrid ja vaadake iga laupäeva õhtul televisioonis LOTTARIO loosimist ... Igal nädalal loositakse kuus regulaarset numbrit ja üks boonuse number.

Võrrelge neid kuut regulaarset numbrit, ükskõik millises järjekorras ja sobivuse korral olete JACKPOT'i võitja, või kui ka keegi teine on valinud samad numbrid, siis jagate temaga võidu.

Kuid kui teil ei ole õiged kõik kuus numbrit, siis on teil ometi tuhandeid teisi võimalusi võitmiseks.

Kui teil on viis regulaarset numbrit õiged ja teie kuues number ühtub boonuse numbriga, siis jagate suurt Second Prize Pool'i.

Või kui teil on õiged viis regulaarset numbrit, siis tuleb teil suur võit sularahas Third Prize Pool'st.

Võrrelge nelja regulaarset numbrit oma numbritega ning kokkusobivuse korral jagate võidusummat Fourth Prize Pool'is.

Ja kui teil kokku sobivad kolm numbrit kolme regulaarse numbriga siis võidate 5 dollarit. Nii et nalja 1 dollari eest on palju!

Igal nädalal võib olla tuhandeid võitjaid, kuna loteriist osavõtjate poolt väljavalitud numbrid ei tarvitse olla samas järjekorras nagu nad loosimisel välja tõmmatakse.

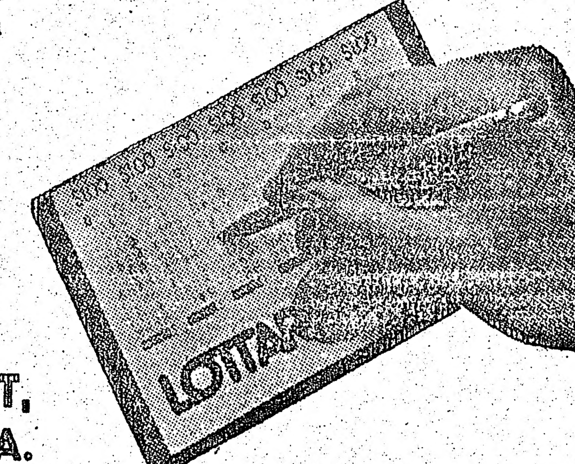

TEIE EI OSTA AINULT PILETIT, TEIE MÄNGITE SELLE PILETIGA.

JAAN ALMER

KATUSETÖÖD

Tel. 699-5295

Teeme uusi ja parandame vanu nii linnas kui ka suvilates

World Famous Pianos

Hea klaver on eluaegne investeering!

Suur valik tunduva hinnaalandusega.

Ka rentimine.

Saadaval kõik muusika instrumendid.

REMENY

HOUSE OF MUSIC LTD.

553 Queen St. West, Toronto M5V 2B6 ◎ Tel. 363-1966

Ebainimlikud tingimused Tallinna Keskvanglas

STOKHOLM — Eesti Vangistatud Vabadusvõitlejate Abistamiskeskusele on Iisraelis asuvalt N. Liidu vanglate, mentaalinstituutide ja kontsentratsioonilaagrite küsimusega tegelevalt uurimiskeskuselt saabunud andmeid Tallinna keskvanglas valitsevate ebainimlike tingimuste kohta. Uurimiskeskuse juhataja Avraham Shifrin palub saadud andmeid. mis pärinevad vene sunnitöölaagrist Iisraeli pääsenud juudisoost poliitvangilt Mikhail Korenblit'ilt, läänemaailmale teatavaks teha.

Poliitilised vangid hoitakse Tallinna keskvanglas kinni ilma kütteta külmades ja märgades kongides, kus neid piinatakse nälja ja peksmisega. Kongides nr. 58 ja 102, milliseid kutsutakse vangla julgeoleku ülema järgi „gorbatshevkadeks", asuvad KGB poolt väljavalitud kriminaalkurjategijad.

Neisse paigutatakse poliitvangidest need, kes keelduvad tunnistuse andmisest.

Kriminaalkurjategijate ülesandeks on KGB poolt antud direktiivide kohaselt nende piinamine, peksmine ja vägistamine. KGB loodab sel teel sundida tõrkujaid poliitvange andma nõutud andmeid ja tunnistusi.

On esinenud juhtumeid, kus vangistatud eesti vabadusvõitlejaid on heidetud maa-alustesse kongidesse. Seal tungib merevesi läbi raudbetoon müüride ja põranda. Nendes kongides ei saa poliitvangid mingeid magamisasemeid. Neid piinatakse seal nädalate kaupa ilma sanitaarsete vahenditeta, mistõttu kongide põrandad on roojastatud vangide väljaheidetega.

Poliitvange sunnitakse eksisteerima olukorras, mis röövib neilt igasuguse inimväärtuse.

Tallinna keskvangla komandandiks on Laksberg, julgeoleku ülemaks Gorbatshev ja operatiivseks KGB-agendiks Emeljanov.

„VABA EESTLANE"

on valvel eestlaskonna üldhuvide eest!

Ilmub Eestit tutvustav broshüür

Käesoleval nädalal ilmub trükist Eesti Liit Kanadas kirjastusel nägus ingliskeelne broshüür, mis annab kokkuvõtliku ülevaate Eesti maast ja rahvast, ta ajaloost, saavutustest ja praegusest olukorrast. 20-leheküljelise kahevärvilise kaanega ja fotodega varustatud trükise kujundas kunstnik Vello Hubel. Broshüür on väga sobiv kinkimiseks meie kanada sõpradele ja on saadaval aadressil: Eesti Liit Kanadas, c/o V. Hubel, 11 Yorkville Ave. Suite 802, Toronto, Ont. M4W 1L3.

Broshüüri hind on 50 centi. Posti teel tellijatele maksab trükis koos saatekuludega 75 centi. Organisatsioonid, kes tellivad 100 eksemplari või enam, saavad 10 protsenti hinnaalandust, pluss saatekulud.

„Bumerang" tuleb tagasi

Kanada Eesti Teatri menukas „Bumerang", üliõbus kevadtujuline komöödia tuleb publiku tungival nõudmisel kordamisetendusele. Etendus toimub Eesti Majas pühapäeval, 11. märtsil kell 2.30 p.l.

SPORT

Maailma edetabel kergejõustikus 1978

NAISED

100 m

10,94 M. Göhr, Ida-Saksa
11,14 B. Morehead, USA
11,14 L. Hodges, Jamaika
11,16 M. Koch, Ida-Saksa
11,16 E. Ashford, USA
11,16 A. Richter, Lääne-Saksa
11,17 S. Chivas, Kuuba
11,18 L. Haglund, Rootsi
11,20 M. Hamann, Ida-Saksa
11,23 L. Maslakova NL

200 m

22,06 M. Koch, Ida-Saksa
22,38 M. Göhr, Ida-Saksa
22,52 L. Kondratjeva, NL
22,60 B. Morehead, USA
22,62 L. Maslakova, NL
22,64 C. Bodendorf, Ida-Saksa
22,66 E. Ashford, USA
22,75 D. Hartley, Inglismaa
22,76 M. Hamann, Ida-Saksa
22,77 C. Brehmer, Ida-Saksa

400 m

48,94 M. Koch, Ida-Saksa
50,15 C. Brehmer, Ida-Saksa
50,40 I. Szewinska, Poola
50,56 A. Penton, Kuuba
50,83 M. Kultshunova, NL
50,85 E. Streidt, Ida-Saksa
50,93 R. Bryant, USA
51,04 L. Forde, Barbados
51,09 J. Kratochvilova, T-slovakkia
51,11 P. Jackson, USA

800 m

1.55,8 T. Providohhina, NL
1.55,8 N. Mushta NL
1.56,2 A. Weiss, Ida-Saksa
1.56,6 Z. Rigel, NL
1.56,6 T. Petrova, Bulgaaria
1.57,5 L. Vesselkova, NL
1.57,5 H. Ullrich, Ida-Saksa
1.57,9 S. Störkina, NL
1.58,1 U. Bruns, Ida-Saksa
1.58,7 R. Beloussova, NL

1500 m

3.59,0 G. Romanova, NL
3.59,8 N. Marasescu, Rumeenia
4.00,2 T. Petrova, Bulgaaria
4.00,2 V. Iljinõhh, NL
4.00,6 G. Waitz, Norra
4.01,3 G. Dorio, Itaalia
4.01,5 B. Kraus, Lääne-Saksa
4.02,0 U. Bruns, Ida-Saksa
4.02,1 L. Kalnitskaja, NL
4.02,8 O. Dvirna, NL

3000 m

8.32,1 G. Waitz, Norra
8.33,2 S. Ulmassova, NL
8.33,5 N. Marasescu, Rumeenia
8.40,9 M. Puica, Rumeenia
8.42,3 L. Olafsson, Taani
8.42,6 J Merrill, USA
8.43,0 G. Romanova, NL
8.45,6 R. Beloussova, NL
8.45,6 V. Iljinõhh, NL
8.46,1 C. Bürki, Shveits

100 m tõkkejooks

12,48 G. Rabsztyn, Poola
12,62 J. Klier, Ida-Saksa
12,67 T. Anissimova, NL
12,73 G. Berend, Ida-Saksa
12,74 D. Perka, Poola
12,83 N. Morgulina, NL
12,89 L. Langer, Poola
12,98 N. Lebedeva, NL
12,98 E. Rabsztyn, Poola
13,02 A. Fiedler, Ida-Saksa

400 m tõkkejooks

54,89 T. Zelentsova, NL
55,14 S. Hollmann, Lääne-Saksa
55,36 K. Rossley, Ida-Saksa
55,44 K. Kacperczyk, Poola
55,46 B. Köhn, Ida-Saksa
55,63 A. Weiss, Ida-Saksa
55,97 I. Barkane, NL
56,19 M. Makejeva, NL
56,47 H. Ullrich, Ida-Saksa
56,47 M. Appleby, Iiri

(Järgneb)

Cindy Õunpuu — uus suurujuja

Torontos on sirgunud uus eesti silmapaistev ja suurte võimetega ujuja, kelleks on 12-aastane Cindy Õunpuu, kes saavutas äsja Torontos peetud ujumisvõistlustel uue Kanada rekordi 100 m rinnuliujumises 11—12 aastaste klassis ajaga 1.18,13, mis on ka uueks Eesti pagulasrekordiks. Cindy Õunpuu ujus kaasa ka 13—14 aastaste klassis kompleksujumises, kus neljast liikmest koosnev naiskond püstitas uue Kanada rekordi. Cindy Õunpuu ujus naiskonnas 100 m rinnuli, kus tema ajaks arvestati 1.17,1.

Soomepoisid tähistasid oma rügemendi formeerimist

35 aastat möödunud eesti vabatahtlike väeosa loomisest Soomes

Möödunud nädalalõpul tähistasid Torontos ja ümbruskonnas asuvad soomepoisid oma kunagise vabatahtlike väeosa JR 200 jalaväerügemendi 35. aastapäeva. Ligi paarsada endist võitluskaaslast, nende abikaasat, sõpru ja külalisi võttis sellemõttelisest koosviibimisest osa Eesti Majas. Kuna seekordne tähtpäev oli juubeliarvuline, siis toimus enne seltskondlikku osa iseseisev aktus.

Aktuse osa avas Soomepoiste Klubi esimees E. Tigane, tervitades külalisi ja relvavendi. Sellele järgnes rügemendi pastori ja niiöidse praosti O. Puhmi lühem avapalvus ning kõikide langenute mälestamine. Ta meenutas neid idealiste, kes 35 aastat tagasi leidsid tee Soome, et vennasrahva maal relvakasutamist õppida. Need võitluspäevad on meid ühendanud. Ta ütles, et olime selletõttu ustavad oma ülesande täitmisel, et Vaba Eesti kasvatas meid ustavaks oma riigile. Vaikse püstitõusmisega mälestati Soome ja Eesti vabaduse eest langenuid.

Aktusekõne pidas endine JR 200 valitsusupeeri ehk haridusohvitser Kaul Andres Kadak.

Ta vaatles Eesti seisundit Kesk-Euroopa vaheriikide hulgas ja sõjavaheliste aastate otsinguid oma julgeoleku tagamiseks riikide hulgas, kust loodeti abi. Kuigi mingit liitu ei tekkinud Soomega, oli hõimutunne siiski saanud väga tugevaks ja kui II maailmasõja ajal okupatsioonivõimu käitumine tingis eesti noorte põgenemise kodumaalt, siis valiti Soome, mõttega et uuesti tagasi tulla kui kodumaa on tules. Ta lõpetas veendunult, et Eesti ja Soome tõusevad jälle ja ärgu meie usk selesse kunagi kustugu.

Aktusekõnele järgnes soomepoiste hümn „Teid me tervitame" ja sellele tervitused, kus esimesena loeti ette soomepoisist Eesti Vabariigi aupeakonsul I. Heinsoo tervitus, kes ise konsulaar-ülesannete tõttu ei saanud koosviibimisele tulla.

Teiseks tervitajaks oli T. E. Võitlejate Ühingu esimees A. Kala, kes iseloomustas eesti sõduri olukorda viimases sõjas „kus ei jäänud muud üle kui ausalt võidelda ja surra".

Ta andis Soomepoiste Klubi esimehele E. Tigasele üle T.E.V.Ü. väljaandel hiljuti ilmunud kogutee „Vabadusvõitluse teedel". Lõpuks anti veel üle E. Rubergi ja Montreali relvavendade tervitused, misjärel aktuse osa lõpetati Eesti hümniga.

Kavalises osas esines soomlasist akrobaatide paar Raimo Karppinen ja Timo Petäjä, kes Williams Brothers nime all on saavutanud rahvusvahelise tuntuse. Nad on esinenud televisioonis, mitmesugustel üritustel ja 1974. a. olid kolm nädalat Küprusel sealsel Liitunud Rahvaste Organisatsiooni üksustele esinemas. Nende koomilised akrobaadiesinemised võeti suure aplausiga vastu.

Ülejäänud osa oli seltskondlik, tantsuks mängis soomepoisi A. Altosaare orkester.

Teadaanded kalasportlastele

T.E.Õ.J.S'i esimene kalapüügivõistlus sellel aastal toimus Simcoe järve jääl Royal Beach'is 20. jaanuaril. Suurima kala püüdjaks osutus M. Veskimäe 3 naela & 3 untsilise siiaga. Seega M. Veskimäe kaitses Kaljo Laanemetsa mälestus-rändauhinda 1979. aastal. Teisele kohale tuli E. Hõlpus, kolmandaks R. Siro, järgnesid E. Harilaid, F. Aadli ja E. Saar.

Järgmise seltsi üritusena korraldatakse teine kalapüügivõistlus Simcoe järve jääl Royal Beach'is 24. veebruaril. Võistlus toimub East York Trophies rändkarikale ja seltsi poolt väljapandud auhindadele. Võistluseks koguneda kell 7.30 hommikul Virginia Beachist järve jääle mineva tee otsal. Lähemat informatsiooni võistluse korra kohta antakse kogunemise kohal.

Pärast võistluse lõppu palutakse koguneda Royal Beachi F. Aadli suvila juurde, kus toimub auhindade väljaandmine ja seltsi liikmete vaheline Eesti Vabariigi 61. aastapäeva pühitsemine.

JUHATUS

ESTO-80 REISIBÜROO

Olete mõelnud talvisele lennule lõunapäikesesse või suvisele reisule Euroopasse?

Kuhu te ka minna sooviksite, on võimalik et P. LAWSON TRAVEL büroo reiside nõuandjad on selle kohaga juba tuttavad ja selletõttu oskavad juhtida. Teie tähelepanu SEALSETELE VAATAMISVÄÄRSUSTELE, PAREMATELE HOTELLIDELE ja HOOAJA ATRAKTSIOONIDELE —

P. LAWSON TRAVEL agentuurid omavad 31 aastat kogemusi ja teadmisi —

Kui vajate nõuannet järgmise puhkusreisi kavandamiseks, kasutage meie professionaalse personali abi!

HELISTAGE VÕI KÜLASTAGE MEID! Teie teenistuses on Torontos: Grete, Cathy, Jytte ja Dick ning Teie kodulinnas lähem P. LAWSON TRAVEL BÜROO

Grete Kristoffersen — Cathy Miller — Dick Gallegos — Jytte Nicholson

P. LAWSON TRAVEL
the holidaymakers
2 Carlton St. Suite 1415 Toronto, Ont. M5B 1K2
Tel. (416) 862-8187

Balti Kultuuripäev New Jerseys

N.J. II Balti Kultuurpidustuse korraldajate lõpp-koosolekul selgus, et pidustus sai suurepärase hinnangu osaliseks. Ettekanded olid kõrgeklassilised, teenides kiituse ja tähelepanu.

Arts Centeri kultuurfondi haldur F. Weck märkis, et 1978. a. 11 etnilist pidustust andsid Arts Centeri kultuurfondile üle $10.000. See kasutatakse tasuta etenduste andmiseks seenioridele, koolidele, invaliididele jt. Balti pidustustest võttis osa 2447 isikut, tulu oli $11.814, kuid tõusnud kulude tõttu ülejääki, nagu varem, ei olnud.

Org-id, kes müüsid vähemalt 500 pääset, said igalt pääsmelt $1. Seega laekus Balti organisatsioonidele $1460.

Korraldava toimkonna juhatuses oli kaasesimees Jüri Virkus, majandusalal A. Prima ja sidemees mag. J. Simenson. Kaasa töötasid Gilda Karu, Vaike Kiin, Ü. Lepik, Anu-Irja Parming, Arville Puström-Uus, Ferd. Rikka ja Viiu Vanderer.

Balti riikide vabadusvõitluse huvides, selle avalikkuse ette kandmisega, on pidustustest osavõtnud ja kordaminekuks kaasa aidanud kaasmaalased teeninud suurt tänu vääriva töö.

VES

TÕNIS ja MAI MIGAGU

MEIE MEHED KUI METSAPULLID

Romaan vanast armsast Pärnust

21.

Ei kestnudki kaua, kui avastasin — Valentini armastuskruvi oli lahti! Ta tegi Martale silmi ja ripsutas tiibu, nii et oi-oi-oi! Vaatasin seda kõike pealt torkiva kahtlustus-tundega. Marta võttis noormehe lähenemiskatseid vastu kelmika muigega. Osavalt möistis ta jaotada tähelepanu kahe austaja vahel — oli endiselt lahke minule ja sõbralik Valentinile.

Mina koolijutsiga ei võistle! otsustasin. Otsisin sobivaid ettekäändeid ronida ülemisele korrale oma urgu. Klientide rohkuse taha ei saanud ma end peita. Alumisel korral teati, et need, kes leidsid tee mu kõnetundi, olid kehvad maainimesed, kes vajasid nõu või soovisid abi palvekirjade juures. Mõisaprotsesside tagajärjel pööratud usaldusega minu poole. Honorari ei olnud neil pea kunagi maksta.

Järsku tekkis mul hea idee — mu kirjutusmasin! Olin Riias õppinud masinakirja. Sellest päevast peale käis mu kontoris vali klõbin, mis kostis isegi tänavale. Rahvas käis mööda ja imestas — noh, küll on sellel noorel advokaadil palju tööd!

Rahulikku rutiini ähvardas segada järjest suurenev kõuekõmin Audru mõisa poolt. Metsa tagant tõusis süngeid pilvi ja sähvatas välku — parun turtsus vihast!

Mõisajänese protsess viis Audru paruni täielikult tasakaalust välja. Ta ei hoidnud keelt luku taga, vaid seletas kõigile: see olevat lausa mässule õhutamine! Nüüd ei olevat kurjategijal muud vaja, kui süüta aga mõisa mets põlema, ja talu on sul käes, päriselt ilma hinnata!

„Nii see asi edasi minna ei või! Sellele panen ma punni ette!" prõmmutanud ta prouale.

Seda kõike teadus jutustada valitseja Rähn.

„Kust Rähn seda teab?" pärisin Ismaelilt.

„Taevaingli agentuurist!" muheles vanamees.

„Miili!" taipasin järsku. Oh, sa vana võrukael Ismael, küll on sul hea nina!

„Miili askeldab märkamata härraste tubades ja paneb kõrva taha, mida kuuleb. Õhtul peale päevatööd saab ta kokku Juksiga, kellele räägib kõik soojalt edasi", seletas Ismael.

„Ja Juks kõneleb Rähnale. Kuidas poiss tööd teeb?"

„Rähn on väga rahul. Andsin talle käsu kõrgendada Juksi aukraadi ja tõsta ta palka. Poiss ongi juba kutsar — kellele see amet ei meeldiks!"

Olin märganud Juksi kalessi pukis, tuliuus müts peas.

„Ootame siis ära, kuidas see paruni lubatud punn välja näeb", sõnas Ismael rahulikult.

Ei läinud nädalatki, kui Rähn teatas, et parun kui mõisnike peamees olevat kutsunud kuberner Suvorovi Audrusse külla. Tema auks korraldatavat kahe nädala pärast mõisas suurejooneline jahipidu, kuhu olevat palutud kogu ümbruskonna mõisnikud perekondadega. Ettevalmistused käivat täie hooga.

„Nüüd peame hoidma silmad lahti. Jahipeo elevuses on kerge seda punni paika panna", arvas Ismael. „Parem on, kui sõidame selleks ajaks Papissaarde."

Minu lapsepõlvekodus Karulas Läti piiri ääres ei korraldatud sääraseid jahipidusid. Seepärast võtsin Ismaeli kutse meeleldi vastu.

„Igal suuremal mõisal on siin oma jääger, kelle ülesandeks on dresseerida jahikoeri ja juhtida küttivat seltskonda", jutustas Ismael, kui olime teel Papissaarele.

„Jahist võtavad osa ainult aadlinoored, vanemad härrased istuvad samal ajal peolauas, söövad ja joovad.

Noortele tähendab jaht kahtlemata toredat lõbustust — on põhjus kokku tulla. Kära järgi võiks arvata, et ei tea kui palju metsloomi jätab oma elu. Kuid praegusel ajal on metsad kuivanud kokku ja loomi jäänud väheseks. Kihutades ühest kohast teise satutakse võibolla tõesti mõnele jänesele või rebasele — saak polegi tähtis. Seltskond ise on hoogu täis, hallootab ja puhub pasunat, koerad klähvivad üksteise võidu.

Rahvale pakub see huvitavat vaatemängu. Selle järele, kuidas jahikära läheneb, jäetakse väljadel töö pooleli ja joostakse teedele, et paremini näha."

Olime jõudnud Audru metsa vahele. Ja tõepoolest — eemal puude vahel vilksatas sinistes ja punastes frakkides kütte oma ilusatel hobustel. Kiiresti nagu nad ilmusid, nii nad ka kadusid. Tuututamine ja koerte kiljev haukumine kostis kõrvu veel Papisaare elutoas.

Üsna varsti kuulsime väljas ärritatud hüüde ja hõikeid. Sulane Jüri jooksis tuppa:

„Peremees, tulge kohe! Jahimehed on meie talinisus!"

Ruttasime koos Rähna ja Jüriga nisupõllule — noor oras oli rängalt kannatanud. Juba kaugelt mustas kapjade jälgi. Hobused olid sõtkunud sügavaid auke vihmast pehmeks muutunud mulda.

Uudishimust kokkujooksnud talurahvas vandus ja hurjutas.

„Kihutasid võsast välja otse orasesse — üks kord risti üle põllu ja siis ümberpöörd ja sama teed tagasi, koerad kilades kaasas! Jääger puhus pasunat kui pöörane!" teadis keegi jutustada.

Nägin selgelt: mõis provotseeris kättemaksuks niisugust protsessi, mille võitmiseks meil ei olnud mingit väljavaadet. Sest kes julgeb otsida õigust kohtuga, kui asjasse on segatud kuberner! Ja teiseks peeti mõisnike jahipidusid igivanaks kombeks, millele vaadati läbi sõrmede.

„Läheb jälle protsessiks!" lausus Ismael kohalerutanud vallavanemale. „Kutsuge politsei siia!"

„Politseinikke ei ole saadaval", vastas vallavanem. „Urjadnik, rajooniülem ja kreisiülem — kõik viibivad mõisas. Kirjutan protokolli ise."

Ta kutsus enda juurde kolm talunikku, kelle ülesandeks jäi hinnata viljapõllule tehtud kahju. Vihased peremehed soolasid summa õige suureks.

Protokollid valmis, arutati pikalt-lajalt, kuidas nõuda parunilt kahjutasu. Etepanekuid tehti mitu. Ainult Ismael vaikis mornilt.

„Parunit on raske võtta vastutusele", vaidlesin vastu. „Tema tunnistajaks on kuberner. Aga jäägrit võib küll süüdistada."

„Parun peab maksma!" nõudsid peremehed.

„Küll tean, mida teen", ütles Ismael lõpuks. „Sind ma ei vaja", pöördus ta minu poole. „Olen ise oma advokaat."

Kodus Papissaarel tegi Ismael Rähnale korralduse Miili kaudu välja uurida viliatrampijate nimed ja kõik üles märkida. Juba samal õhtul hilja saabus Juks andmetega. Jahiseltskonda kuulus Audru, Tõstamaa, Taali ja Uulu mõisate preilisid, noori prouasid ja noorhärrasid ning üks junkur Tallinnast, kokku 9 inimest Audru mõisa jäägri juhtimisel.

„Mida sa kavatsed teha?" tundsin huvi.

Ismael vaikis kangekaelselt.

16. Torm veeklaasis

„Postimehe" Pärnu „saba" avaldas värvirikka kirjelduse, kuidas Audru mõisa jahiseltskond sõtkus Papissaare orasepõldu. Toodi ära ka kahju suurus. Edasi märgiti, et omaniku Ismael Leisiku arvates hävitatud ta vilja meelega — tegemist olevat kriminaal-kuriteoga. Seepärast tahtvat ta võtta kogu jahiseltskonna kaelakohtulikule vastutusele, iga küti üksikult. Olevat oodata haruldast protsessi, kus aadlinoorus peab vastust andma talupoja süüdistusele.

Kirjutust korrati teistes lehtedes, kusjuures üks Tallinna ajaleht pani sellele pealkirjaks „Kas pärisorjuse-aeg tuleb tagasi?"

Kahjutasu nõudmise puhul tsiviilkorras võidi saata kohtusse oma advokaat, kaelakohtu protsessile olid kaebealused sunnitud ilmuma isiklikult.

„Hull vanamees!" mõtlesin. „Tahab ta tõesti tuua kõiki neid mõisavõsusid võre taha? See on ju tsirkus!"

Paar päeva hiljem külastas mind kõrgem politseiametnik, kreisiülema noorem abiline Margusson.

„Kas teie olete härra Leisiku advokaat selles jahiprotsessis?" küsis ta pikema sissejuhatuseta.

„Härra Leisik ei kasuta advokaati, vaid ajab selle asja ise", vastasin.

(Järgneb)

ADVOKAADID

ENN ALFRED
ADVOKAAT-NOTAR
Room 1912, Royal Trust Tower,
Toronto Dominion Centre
Postiaadress: P.O. 326, Toronto
Ont. (Bay & King) M5K 1K7
Telefon: 869-1777
24-tundi telefoni valveteenistus

ADO PARK, LL.B.
HETHERINGTON, FALLIS
&
PARK
Advokaadid-notarid
365 Bay St., Suite 401. 363-4451
Õhtuti 447-2017 või 929-3425

RAAMATUPIDAJAD

JOHN E. SOOSAAR, C.A.
Chartered Accountant
55 University Ave., Ste. 600
Toronto, Ont. M5J 2H7
Tel. 862-7115

VABA EESTLANE

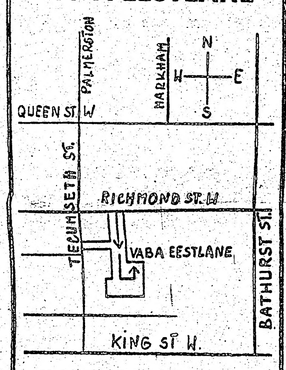

„Vaba Eestlase" toimetuse ja talituse asukoha plaan

TOIMETUS JA TALITUS
avatud esmaspäevast reedeni kella 9—4-ni.

Telefonid: toimetus 364-7521
talitus 364-7675

Toimetajad kodus väljaspool tööaega:
Karl Arro 766-2057
Hannes Oja 481-5316

Kuulutusi võetakse vastu:
nädala esimesse ajalehte kuni esmasp. homm. kella 11-ni ja nädala teise ajalehte kuni kolmap. homm. kella 11-ni.

KUULUTAMINE VABA EESTLASES
on tasuv ajalehe laialdase leviku tõttu.

Kuulutuste hinnad:

üks toll ühel veerul	$3.25
esiküljel	$3.75
tagaküljel	$3.50

KUULUTUSI VÕTAVAD VASTU:

1. **Vaba Eestlase talitus**
135 Tecumseth Street
Telefon 364-7675
Postiaadress: Box 70, Stn. C, Toronto 3, Ont.
Talitus väljaspool tööaega:
Helmi Liivandi 251-6493
2. **Mrs. Leida Marley**
149 Bishop Ave.
Willowdale, Ont.
Telefon: 223-0080

Õngitsejate ja Jahimeeste Seltsi peakoosolek

Toronto Eesti Õngitsejate ja Jahimeeste Seltsi peakoosolek toimus Toronto Eesti Majas 14. veebruaril. Koosoleku rakendas seltsi esimees Ü. Villmäe, mille järele mälestati leinaseisakuga surma läbi lahkunud seltsi auliiget George-Jüri Parve. Koosolekut juhatasid H. Viiding ja H. Riko, protokollisid Leida Laanemets ja A. Nüüd.

Seltsi möödunud aasta tegevuse esitas esimees Ü. Villmäe. Tegevus on olnud nii sportliku kui ka seltskondliku tegevuse arendamisel elav, kusjuures kõige suurema kulupostiga ürituseks oli eesti—läti—leedu laskesportlaste vahelise võistluse korraldamine. Liikmetele esitatud kirjalikust aruandest selgus, et möödunud aasta lõpul oli seltsi varanduste seis 11.200,34 dollarit, sellest rahaline seis 8950,34 ja Eesti Maja osatähtedes 2200 dollarit. Pärast revisjonikomisjoni aruande ärakuulamist kinnitati aruanded ja avaldati tänu juhatusele ja aruannete koostajatele.

Eelmise aasta eeskujul koostatud 1979. aasta tegevuskava kinnitati. Samuti kinnitati eelarve, mis oli tulude-kulude osas tasakaalus 1800 dollarit. Peakoosolek otsustas piirata juhatuse võimupiire toetuste ja annetuste tegemisel ning määras selleks otstarbeks 150 dollarit aastas. Liikmemaksuks määrati endiselt 12 dollarit aastas, millest 1.10 dollarit läheb föderatsiooni liikmemaksuks ja õnnetuste vastu kindlustamiseks. Liikmemaks soovitati tasuda märtsikuu lõpuks, millega välditakse tasuta föderatsiooni kuukirja saabumise ja õnnetuste kindlustuste katkestamine.

Juhatusesse valiti: Ülo Villmäe (esimees), H. Riko (abiesimees), A. Nõmm (abiesimees), E. Saar (sekretär), L. Laanemets (abisekretär), H. Kask (välissekretär), K. Paap (kassapidaja), P. Kunstimees (abikassapidaja), F. Aadli (varahoidja), A. Lukk (abivarahoidja), H. Suurna. Revisjonikomisjoni valiti: J. Käis — esimees, Härm Kore ja H. Viiding (liikmed). Esindajaiks Eesti Liit Kanadasse valiti J. Käis, A. Nüüd ja H. Viiding. Lõpuks andis E. Saar informatsiooni kehtivast relvade omamise ja hankimise seadusest ning esimees Ü. Villmäe noomis liikmeid vähese osavõtu pärast peakoosolekust. Ka avaldas esimees soovi, et tulevikus tuleks uusi isikuid juhatusesse. Seltsi aadress on: E. Saar, 39 O'Connor Dr. Toronto, M4K 2K3. Tel. *425-9978.*

Ilmar Talve 60-aastane

Selle sugupõlve, kelle suured lootused iseseisvas Eestis oma elu rajada ja töötada purustasid algavad sõjasündmused, üks liige, kirjanik ja etnoloog Ilmar Talve tähistas 17. jaan. oma 60. sünnipäeva. Talve õppis Tartu ülikoolis etnograafiat ja tegi enne veel magistritöö, kui ta sõjateele asus ja Soomes eesti vabatahtlike üksusega liitus. Pärast sõja lõppu leidis ta end Saksamaalt, kust siiski otsis pääsutee Rootsi jõudmiseks.

Rootsis jatkas ta teaduslikku tööd ülikoolis kus ta 1960. a. saavutas doktorikraadi. Kogukas väitekirjas oli noorel autoril julgust seniseid paadunud arvamusi ja tõdesid põhjamaade etnograafias uudselt näha. Tema kirjanduslikul poolel aga oli sellal tegevus ajakirja „Sõna" asutamine, ajalehe „Teataja" toimetamine ja kirjanduslik loometöö, mille tulemusena ilmus 1949. a. ta esimene novellikogu „Ainult inimene", kus kujutatakse vabatahtlikke Soome rindel, nende tagasiminekut kodumaale ja sõja läbi teinud meeste elus olevaid järelmõjutusi. Talve terav stiil vestekirjaniku „Moskiito" nimemärgi all oli novellides muutunud rahulikult jutustavaks ja kirjeldavaks, liikudes inimeste tunnete pealispinna all.

Teine teos „Maja lumes" (1952) kirjeldab „ühe vabariigi" pealinnas asuva üürimaja praeguste ja endiste elanike saatust ühe aasta jooksul. Ajaloolisi jooni on sel „vabariigil" nii Eesti kui ka Soomega. Allegoorilise Slavoonia vastu sõja kaotanud riik langeb autoritaarse Teutoonia poliitilistesse piiunistesse, mis tekitavad inimeis mitmesuguseid reaktsioone.

Talve populaarsemaks teoseks on saanud „Juhansoni reisid" (1959). Siin kirjanik lõpsaka ja kaasakiskuva huumoriga viib lugeja läbi Soome Jätkusõja rindesündmuste sõjajärgsele Saksamaale ning Taani. Kuigi pealispinnal on lõõpimine ja naljalood, on selle all intensiivne ja veendunud humaansuse protest.

Seni pole ilukirjanduslikul alal uut teost järgnenud. Ta sai omale Turu ülikoolis kultuuriajaloolise rahvateaduse õppetooli ja on jäänud innukaks teadlaseks, kelle töid on ilmunud eriraamatuina ja erialalistes ajakirjades. Tema suur huvi soome vanade taluehituste vastu ilmnes juba sõduripäevil, kui ta iga sellise ehituse ees nagu mingit aukartust tundis, võib-olla aimates juba, et ta kord samal maal saab selle ala asjatundjaks..

Soomes veedetud tööaastad on andnud aga aega kultuurilooliseks uurimiseks ja hiljuti avaldatud uurimus kunagiste eesti pagulaste elust Ahvenamaal on näide sellest tööst. Võib-olla oleks nüüd sobiv, et teadusliku töö kõrval ka uus ilukirjanduslik teos lugejaini jõuaks, sünnipäeva tähistava kirjanik-teadlase sünnipäevakingina rahvale.

Toimetusele saadetud kirjandus

VABADUSVÕITLUSE TEEDEL. Toronto Eesti Võitlejate Ühingu tähisteos 1952—1977. Toronto 1978. 80 lk. Sisus „Eesti sõduri vandetõotus", H. Visnapuu „Ma kuulutan", A. J. Kala „Saateks", I. Heinsoo „25 aastat", U. Petersoo „Kalevite rahvas ei unusta", A. Joonson „Vajame järelkasvu", A. Tomander „Võidelge Eesti iseseisvuse eest!", B. Leeman „Tervitus", Ü. Anson „Tervitus", A. Jurs „Tervitus", K. Tori „Tervitus", W. Härmits „Tervitus", V. Pärtel „Tervitus", Ed. Ozols „Tervitus", S. Jokubaitis „Tervitus", A. Kubbo „Eesti sõduri võidutee läbi aegade" A. J. Kala „Toronto Eesti Võitlejate Ühing 25-aastane", M. Randla „T.E.V.Ü. laskespordi harrastajana", K. Raudsepp „Saksamaa põgenikelaagreis eesti sõjamehi teenides", A. Sumberg „Võitlejate ühingute asutamisaegadest", H. Kore „Saksamaa põgenikelaagrist võitlejate ühingute liiduni Kanadas", H. Kore „I Ülemaailmsete Eesti Päevade rongkäik 1972", H. Teder „Organiseeritud eesti sõjamehed ja eksiilvalitsus", V. Raiend „Sõjavigastatute ja rahvuskaaslaste abistamine Lääne-Saksamaal", A. J. Kala „Eesti vabadusvõitlus ja maailmapoliitilisi arengusuundi", I ÜEP 1972 Sõjameeste Kongressi resolutsioon, B. Kangro „Kojutulek", „Kilde ja mälestusi II maailmasõjast", „Võitlus Eestis vabaduse ja inimõiguste eest kestab", lisaks surma läbi lahkunud liikmete nimekiri.

*

BALTIMORE EESTI ORGANISATSIOONIDE BÜLLETÄÄN nr. 127 — 1979. Sisus Ylo Ansoni „Eesti Vabariigi aastapäeva puhul", Juhan Liivi luulet, tõlge ingliskeelsest dokumendist „Ühendatud Balti-Ameerika rahvuste-komitee", H. E. „O/Ü Eesti Maja peakoosolek Baltimores". A. J. Leinjärv „Aelksander J. Leinjärv kaheksakümmend", T. E. „Uusi uudiseid endisest eesti külast Montanas", EOKK Ameerikas „Aastaraamatu rindelt", leheküIg noortele ja informatsiooni.

*

LÄÄNEKAARE POSTIPOISS nr. 6 (95) — 1979. Vancouveri Eesti Seltsi ajakirja uues numbris on avaldatud R. P. „Meie pole mitte ainult päikesepaiste eestlased, vaid eestlased ka rajus", N. Nellise „Eesti Vabariigi 61-ne aastapäev", „Suuremat eesti meest ei ole ma leidnud", S. „Jõulukuu Vancouveris", Abruka Teatajast võetud pilt kodumaa oludest „Kuressaare linnaema", luuletused „Müürid kord murendab aeg", S. „Vesi — virvendav kui peegel", „Uue aasta vastuvõtt", A. Sõber „Mis juhtus minuga vana aasta õhtul", Adele Unti 85. sünnipäev, L. Kibuvitsa „Aleksander Paat 65-aastane", „Eesti — meie kodu", V. E. Seltsi Täienduskooli jõulupuu, O. Õunpuu 70-es sünnipäevakirjutus, mitmesugust informatsiooni, „Avalik küsimus" rahvatantsijaile, mitmesugust informatsiooni Vancouveri Eesti Seltsi ja „Postipoisi" asjus.

*

SÕDALANE nr. 17/18 — 1978. Kanada Eesti Võitlejate Liidu ajakirjas on avaldatud Lydia Tori luuletus „Sõjamehe sarm", A. Jurs „Vabadussõja vaim", A. Mägiso „Kodanike vabadus ja julgeolek tänapäeva ühiskonnas". „Sõjameeste suvepäevad 1978", V. Kana „Laskesport" ja R. Piirvee „Akadeemilisest tõe vulinast ja sillaaluse sulinast".

PÕHJAKOTKA '80 ● EESTLASTE ÜHISLEND ● Toronto—Stokholm

Põhjakotka '80 ÜHISLENNU TINGIMUSED

Registreerimine

Ühislennuks registreerimine toimub 15. märtsiks 1979. aastal ühislennu registreerimislehe täitmisega ning selle saatmisega koos esimese osaga lennu hinnast — $50.00 P. LAWSON TRAVEL LTD. reisibüroole alltoodud aadressil. HILISEM REGISTREERIMINE ühislennuks on ka võimalik pärast 15. märtsi 1979, kuid ainult juhul, kui üüritavates lennukites on vabu kohti. Pärast nimetatud kuupäeva registreerimisel lisandub lennu hinnale eritasuna $25.00.

Ühislennu esialgne kavand

LEND TORONTOST STOKHOLMI	TAGASILEND (Pühapäeval)	KESTVUS PÄEVADES
Reedel, 27. juunil	20. juuli	23
	27. juuli	30
	3 august	37
Neljapäeval, 3. juulil	20. juuli	17
	27. juuli	24
	3. august	31
Reedel, 4. juulil	20. juuli	16
	27. juuli	23
	3. august	30

Lennu hind ja selle tasumine

Praeguste andmete kohaselt (1. jaan. 1979) kujuneb lennu hinnaks umbes $450.00, milline summa võib väheneda või suureneda olenedes olukordadest 1980. aastal. Lennu hinna tasumine otseselt P. Lawson Travel Ltd. reisibüroole toimub alljärgnevateks kuupäevadeks:

15. märts 1979 koos registreerimisega	$ 50.00
30. juuni 1979	100.00
31. oktoober 1979	100.00
31. jaanuar 1980	100.00
15. aprill 1980 — vajalik lõppsumma.	

Ülaltoodud kuupäevadest mitte-kinnipidavaid registreerinuid on Lennutoimkonnal õigus asendada uute reisijatega.

Registreerimisel tasutud summast on loobumisel $25.00 mitte-tagastatav ja see läheb administratiivkulude katteks.

Lennuninna sisse kuulub edasi-tagasi ühislend Lennutoimkonna poolt üüritud reaktiiv-lennukiga võimalikult kooskõlas registreerijate poolt avaldatud soovidega, ning söök ja jook lennukis. Lennuhinna sisse ei kuulu lennuväljade maksud, mis kasseeritakse reisijailt koos viimase osaga lennuhinnast.

Ühislennul ei ole võimalik teha hinna-alandust alla 12-aastastele, sest sel korral oleks vajalik lennuhinda tõsta teistele reisijatele. Sülelapsed, kes on Kanadast lahkumise päeval vähem kui 2-aastased, võivad täiskasvanud reisijate süles istudes lennata tasuta.

Lennutoimkonnal on õigus vajaduse korral lennukite lahkumise ja naasmise aegu ning kohti *Skandinaavias muuta vastavalt* registreerimisel saadud soovidele.

Lennust loobumine

Kuna Lennutoimkond peab lennukite üürilepingule alla kirjutama 1979. a. juuli alguses, siis ei ole võimalik lennust loobujatele lennuhinna arvel tasutud summasid tagastada pärast 30. juunit 1979, väljaarvatud juhul, kui loobuja leiab endale asemiku, kes võtab üle kõik loobuja kohustused ja õigused. 30 päeva jooksul enne Kanadast lahkumist ei ole asendamine enam lubatud.

Kuni 30. juunini 1979 võib lennust loobuda sellest kirjalikult Lennutoimkonnale teatades, kusjuures loobujale tagastatakse tema poolt tasutud summa — miinus $25.00.

Lennust loobumise KINDLUSTUST on võimalik osta reisibüroo kaudu ja selle hinnaks on $10.00, milline summa on tasutav registreerimisel. Üldreeglina saab lennust loobumist kindlustada reisija või tema otsese perekonnaliikme haigestumise, õnnetuse või surma puhuks. Täpsemate tingimuste osas annab informatsiooni reisibüroo.

Lennutoimkond

Käesolevates ühislennu tingimustes nimetatud LENNUTOIMKOND moodustati Sihtasutus Eesti Päevad Kanadas juhatuse poolt ühislennu organiseerimiseks, et osa võtta 1980. a. suvel Rootsis toimuvast eesti gaidide ja skautide maailmalaagrist ning Ülemaailmsetest Eesti Päevadest Esto '80. 1978. aasta detsembris moodustatud LENNUTOIMKONDA kuuluvad:

Sihtasutus EPK:	Tõnu Tõsine	766-7409
	Vally Johanson	494-3147
Gaidide/skautide malevad:		
	Leo Puurits	233-7845
	Lia Orav	431-6469
	Gunnar Mitt	767-7065
Laulukoorid:	Jüri Ramjalg	231-2181
Võimlejad:	Elna Kungla	282-8833
Rahvatantsijad:	Jaanus Marley	690-0714

Vajaduse korral võidakse Lennutoimkonna koosseisu täiendada ja muuta. Ülalnimetatud isikute poole võib pöörduda lennuga seoses olevates küsimustes.

LENNUTOIMKONNA aadress on:
Tõnu Tõsine, 368 Beresford Avenue,
Toronto, Ont. M6S 3B5.

Lennutoimkond ei vastuta isikutele või nende omanditele tekitatud kahjustuste või kaotuste eest, mis on põhjustatud viivitustest, varustuse ja võimaluste asendamisest, mehaanilistest rikketest; samuti lennuühingu või teiste lennuühingute või nende agentide, ametnike ja teenistujate eksimuste läbi, ning reisija käesolevaga loobub kahjutasu nõudmistest Lennutoimkonna vastu, ülalnimetatud põhjustel.

Reisibüroo

Ühislennu ametlikuks esindajaks Lennutoimkonna ja lennuliinide vahel on P. Lawson Travel Ltd., kellel on osakonnad kõikides suuremates Kanada keskustes.

REISIBÜROO ametlik aadress on:
P. Lawson Travel Limited,
2 Carlton Street, Suite 1415,
Toronto, Ont. M5B 1K2.
Telefon (416) 862-8187.

Kuna Kanada ühiskonnas on esinenud juhtumeid, kus ühislendudeks (charter) registreeritud isikud on kaotanud sissemakstud summasid või on esinenud probleeme tagasilendudega, siis vastavalt praegu Kanadas kehtivale seadustele tohivad ühislendudeks raha koguda ainult tunnustatud ja registreeritud reisibürood. See on ka põhjuseks, et ühislennust osavõtu tasud saadetakse otseselt meie lendu korraldava reisibüroo käsutusse. Reisibüroo hoiab laekunud summad erihooldusarvel (in trust) ja neilt hoiustelt laekuv intress kuulub meie Lennutoimkonnale.

Reisibüroo on valmis abistama kõiki reisijaid mitmesugustes küsimustes, nagu huvi- ja ringreiside reservatsioonid, kindlustused (ka lennust loobumise kindlustus) jne.

ESTO 80

● Borási linna pearaamatukogus on nüüd eestikeelsete raamatute osakond, soome osakonna kõrval, kus on laenutamiseks Eesti Kirjanike Kooperatiivilt ostetud 79 raamatut. Nende kohta on koostatud ja trükitud nägus kataloog nimega „Nya estniska böcker". — „Uued eesti raamatud". Peale pearaamatukogu saab neid raamatuid tellida ka haruraamatukogude kaudu.

„VABA EESTLANE" on vabade eestlaste häälekandja

VABA EESTLANE

Ilmub 2 korda nädalas — teisipäeval ja neljapäeval

Neljapäeval, 15. veebruaril 1979 — Thursday, February 15, 1979

KIREV MAAILM

MIAMI — Kasside ja koerte käimlad on konstrueerinud keegi Franklin Temel Miamis ning võtnud nendele patendi. Nime all „Temel Dog-and-Cat Toilet" tahab leidur neid hakata müüd linnadele müüma, kinnitades, et ta olevat nende konstrueerimiseks kulutanud 8 aasta kestel 100.000 dollarit. Patendi-peaosiseks on eriline lõhnaaine, mis meelitab koerad ja kassid käimlasse. Käimlad on ehitatud roostevabast terasest ja nende all on veepaak. Kui koer või kass on majakeses käinud ja sealt lahkub, astub ta päästikule, mis pöörab käimla põranda pahempidi, kallates seega mustuse veepaaki, mis sealt kanali abil minema uhutakse.

CHICAGO — Michael Reese haiglas sünnitasid samal ajal kaks naist kolmikud. Kenneth ja Leah Rowson on kahe tüdruku ja ühe poisi vanemad, kolm tütart sündis Thomas ja Jane Cooperile Chicagos. Kolmikud sünnivad iga 31.000 sünni puhul.

BRAZIL — Brasiilia opositsiooni juht Evandro Carreira ütles, et valitsus on valmis müüma 320 miljoni hektari Amazonase džunglit mõnele võõrale ettevõttele, selleks et oma võlgu maksta. Selle maa-ala eesti võidavat saada kuni 90 miljardi dollarit. Ekoloogid ütlevad, et selle alá arendamine võib olla kogu maailma keskkonnale suureks ohuks.

CIUDAD DE MEXICO — Mehhiko on tõusnud kuuendale kohale maailma õlimaade hulgas. Selle õlivarude suuruseks arvestatakse praegu 40 miljonit vaati. Nende varude kohaselt on Mehhiko N. Liidu, Saudi-Araabia, Iraani, Ühendriikide ja Kuvaiti järel kuues. Praegu on Mehhiko päevane toodang 1,5 miljonit vaati päevas, jäädes sellega 13. kohale maailmas.

MOSKVA — N. Liidu armee häälekandja Punane Täht leiab, et truudusetud tütarlapsed rikuvad hirmsal kombel punaarmee sõdurite moraali. Näitena tuuakse kirju, mida noorsõdurid pahatihti saavad oma kodupaiga kallimalt. Viimane leiab, et paariaastane lahusolemine on liiga pikk ja teatab, et ta on leidnud kellegi teise. Kuigi alguses nagu ikka lubati truudust vähemalt 10 aastat. Artikli autor leiab, et tütrlapsed ei peaks liiga kergekäeliselt lubama igavest truudust sundajateenijatele.

STOKHOLM — Rootsi üldine õlletarvitamine on viimaste aastate jooksul langenud. Kokku joodi hooajal 1977—78 412 miljonit liitrit, 1976—77 aga 476 miljonit liitrit. Tunduvalt on tõusnud kange õlle joomine — 76 milj. liitrit 26 miljoni asemel. Klass II õlle joomine on vastavalt tagasi läinud — 224 milj. liitrit 343 milj. liitri asemel. Suhteliselt stabiilne on klass I õlle tarvitamine (mullu 112 milj. liitrit).

LONDON — Dzhinn ja toonikvesi on tervisele väga kahjulikud alkohoolsed joogid, eriti kui neid tarvitatakse enne sööki, kirjutavad Inglismaa uurijad. See jookidekombinatsioon tõstab veres suhkrunivood, mis tekitab inimeses elevust. Kuid umbes tunni aja pärast suhkrunulk veres kaob kiirelt ja see tekitab inimeses depressiooni ja isegi unepuudust.

BONN — Otto von Habsburg valitakse Lääne-Saksa esindajana Euroopa-parlamenti, otsustas Baieri kristlik-demokraatlik parteikongress. Otto von Habsburg on viimse Austria keisri poeg, kes tagandati troonilt 1918. Viimased aastakümned on ta nõudnud oma trooni praeguses Austrias, kuid lõpuks aru saades nõudmise mõttetusest, ta loobus ja pühendas end Pan-euroopa liikumisele. Tegemist on äärmise parempoolse liikumisega, kelle sihiks on „rahulikul teel vabastada" Ida-Euroopa maid.

I. Eesti Muusikakonverentsi teisel päeval, pühapäeva hommikul oli neli töödemonstratsiooni. Üheks neljast oli Maaja Duesberg-Roosi näitlik esitus oma ema Helene Tobias-Duesbergi helitöö „Requeim'i" lahti mõtestamiseks. Kaastegevad olid Peetri koguduse noortekoor „Lootus", täiendatud konservatooriumi lauluõpilastega, klaveril Charles Kipper. Pildil kooriliikmed, ees Maaja Duesberg-Roos seletust andmas. Foto: Vaba Eestlane

Noorkomponistid vajavad leidmist ja tunnustamist

Asjasel I Eesti Muusikakonverentsil oli laupäevaste lühiloengute sarjas üheks aktuaalseid probleeme käsitlevaks Peeter Tammearu ettekanne noorkomponisti probleemidest. Kuna see toob esile mitme meie noore komponisti mured, kes on leidnud sideme eesti kultuuripärandiga, siis avaldame selle ettekande täies ulatuses. Samal ajal lootes, et see teatud ulatuses ja kohtades ka tähelepanu ja arvestamist leiab.

Muusika, vastupidi nagu tants ja teater, erineb teistest kunstidest põhiliselt selles suhtes, et kunstniku töö ei ole eneses iseseisev ning valmis — vaid vajab interpreeti kes seda tööd esitaks. Kui kirjanik kirjutab teose, siis see on lõpetatud ja igaüks, kes seda tööd loeb, võib aru saada sellest, millest kunstnik kirjutab. Aga kui komponist lõpetab ühe partituuri, siis see töö ei ole valmis ega arusaadav enne kui see on kantud ette. Seetõttu arvan, et komponisti suurimaks probleemiks on, et ta ei saa oma tööd esitada otseselt publikule, nagu saab kirjanik või skulptor, vaid tema töö ja kunst leiab väljendusvõimaluse ainult teiste inimeste kaudu.

Interpreedi leidmine on komponistile kõige tähtsam asi.

Torontos leidub vähemalt kümme kuni viisteist eesti muusikalist organisatsiooni ja lugematu palju muusikuid, kuigi enamasti amatöörid. Nende programmides on peamiselt viimase või eelviimase generatsiooni komponistide tööd ja järelkasvavate nooremate komponistide palad ainult harva. Kahjuks peab lisama, et isegi meie siin asunevate vanemate ja hästi tuntud komponistide töid ei esitata nii rohkesti, kui mõne laias maailmas täiesti unustatud muusikute kompositsioone.

Sellele olukorrale pole kerge põhjendust leida, miks Merikanto't valitakse Raid'i aseme. Et noorte töid ei esitata, võib põhjustatud olla, sest need komponistid ei ole veel hästi tuntud ja nende tööd mitte alati kergesti saadaval. Teiseks kindlasti on eksiarvamus, et nende kompositsioonid olevat hirmsasti rasked ja moodsad (see on harilikult pehmendav väljend, mis tähendab mittearusaadavust ja ebamusikaalsust), ning tihti on komponistid ise selles suhtes ka süüdi.

Liiga tihti ilmuvad tänapäeval tööd, millede tehnilised ja muusikalised nõuded on niisugused, et need saavad olla ainult muusikute poolt teiste muusikute jaoks ettekantud.

Rääkimata üldisest võõrastamisest selle sajandi kunstis, on need tehnilised nõuded, mis vajavad väga spetsialiserinuid interpreete, mis takistavad meie noorkomponistide tööde liikvele panekut.

Kompositsiooniõpilane ning komponistki täiendab oma õpinguid ja rakendamist ainult kirjutades ja kuulates oma kompositsioone. Tihti olen kuulnud kurtmas mõnda komponisti, et ei mängita tema hiljuti kirjutatud Magnum Opus't, mis harilikult vajab ksülofoni, nelja harfi, pikolo-flööti, tuu at, gongi jne. Aga kui temale ette panna, et ta kirjutaks ühe lihtsama keskmises raskuses helitöö segakoorile, vastaks ta kindlasti, et tema oma kõrget kunsti ega inspiratsiooni niisuguseisse piiridesse ei saa sulgeda.

Peab küll ütlema, et tihti on publik liiga kärsitu, et prooviks uutest asjadest aru saada. Kindel on see, et komponist, kes mingit mõtet ei pane interpreedile ega publikule, võib siis väga hästi oodata sada aastat või rohkem selles lootuses, et kord tema töö esitatakse ja saab tuntuks.

Et seda vältida, soovitan oma kolleegidele peamiselt kirjutada spetsiifiliste ettekandjate jaoks, olgu need professionaalsed või mitte,

sest siis on nende võimed täpselt teada ja võib olla kindel, et helitööd mängitakse. Kui vilunud komponistid, kellede karjäärid on hästi kindlustatud, leiavad, et enamasti ei ole mõtet hakata enne kirjutama, kui nad teavad kelle jaoks ja milliseks otstarbeks, siis võib-olla on see põhimõte ka noorkomponistile soovitatav. Ja samuti — kui Bartok, Kodály, Stravinski ja isegi Webern on suutnud kirjutada muusikat, mis ei pinguta amatööri võimeid, on see ka teistele lubatav.

Minu esimeseks ettepanekuks on, et mõtelgu komponistid kõigepealt kuidas kirjutada töid meie siin asuvate ja tegutsevate muusikute jaoks, meie kooride, solistide ja ansamblide jaoks. Teiseks, et olgu koostatud bibliograafia kõigist töödest, et oleks teada kes on meie komponistid, missugused on nende tööd ja kus on need saadaval, et nad saaksid neid kompositsione esitada ning komponistide käest uusi palasidki tellida. Samuti, et oleks ka komponistidel saadaval nimestik, et nad teaksid missugused koorid ja ansamblid on meil olemas koos andmetega nende kohta, et nendega kontakti astuda.

Võime teha järelduse, et kui meie komponistid ja muusikud töötavad koos, suudavad mõlemad edaspidi suuremaid tulemusi saavutada.

Noorkomponistide tööd leiavad kasutamist ja nad oma palasid ise kuulates õpivad oma loominput õigesti tundma. Samal ajal tõuseb ka muusika kvaliteet kõrgemale tasemele meie koorides ja teistes muusikalistes gruppides. Meie komponistide töid esitades aidatakse ka nende karjäärile kaasa, samuti neile tellimisi esitades, millega saame meie muusikalist elu edutada ja meie komponistele kaasa aidata laiemas maailmas koha leidmiseks.

„Musica Divina" ja „Musica Viva" kontsert

Pühapäeval, 18. veebr. kell 4 p.l. leiab aset järjekordne „Musica Divina" ja „Musica Viva" kontsert Lembit Avessoni juhatusel. Seekordne kontsert toimub Church Of The Holy Trinity ruumes — Eaton'i uue keskuse taga, juurdepääs läbi Eaton Centre'i. See üle saja aasta vana kirik — üks vanemaid Torontos — sai kahe aasta eest raskesti kannatada tulekahjust mis hävitas katuse, mitmed aknad ja osalt laemaalid. Ka orel sai sel korral kannatada. Nüüd on kiriku katus ja lagi täielikult taastatud, samuti orel. Kirikus on väga hea akustika mis tuleb eriti kasuks oreli ja koori muusika esitamisele.

Pühapäevase kontserdi kavas on — arvatavasti esiettekandes Torontos — Leos Janacek'i kantaat Meie Isa Palve sõnadele. Smetana ja Dvorak'iga — on üks tähtsamaid tshehhi komponiste, kes truu romantilisuse raames kasutab oma loomingus tihti rahvusliku muusika motiive. Käesolev kantaat on kirjutatud 1906. aastal ja kasutab tenori solisti ja koori. Janacek' muusikat ei ole siin palju esitatud ja ettekandele tulev kantaat peaks kuulajaskonnale pakkuma huvitava ja ilusa muusikalise elamuse.

Kõvas on veel Graun'i, Corelli ja Avessoni heliloomingut. Avessoni kompositsioonidest tuleb teistkordsele ettekandele tema „Jubilate Deo" solistidele, koorile ja orkestrile, mille esiettekanne toimus möödunud oktoobris Peetri kirikus.

Peale koori ja orkestri on kontserdil kaastegevad solistidena Lois Bradley, Irene Loosberg, Albert Greer ja Avo Kittask.

E.V. aastapäeva palvus USA Kongressis 27. veebruaril

Eesti Rahvuskomitee kirjavahetuse ja suusõnalise läbirääkimise tulemusena Esindajatekoja uue kaplani James D. Fordi ja kongressimehe John W. Wydleriga on nüüd Eesti Vabariigi 61. aastapäeva tähistamine eesti vaimuliku poolt peetava palvusega Esindajatekojas kindlaks määratud.

Palvus toimub teisipäeval, 27. veebruaril. Palvuse peab New Yorgi Eesti Baptisti koguduse õpetaja Leonhard Heinmets Valley Streamist, Long Islandilt. Tema sponsoriks on Esindajatekoja 5. valimisdistrikti delegaat republikan John W. Wydler.

VES

Detroidi hinnad saadavad teid VOLVO juurde

Kui võrdlete uute autode hindu, leiate, et kergemad, väiksemad mudelid on kallimad hulgalise erivarustuste osas. Kuid miks valida väiksem auto kallima hinnaga, juhul kui võite osta Volvo. Coventry Motors võimaldab esmaklassilise töö, julgeoleku ja mugavuse, mis on alati olnud Volvo omadused, millele lisandub uus stiil ja moderniseeritud käsitlus '79 Volvo sõiduautodes ja teistes veokites. Leiate nüüd ise, miks Detroit oma hindadega on saatnud teid Volvo juurde,

COVENTRY MOTORS, 912 Mt. Pleasant Rd.

Võrreldes praeguste hindadega, tasub Volvot lähemalt uurida.

Hinnad alates $6.995.— ○ Helistage 485-7601

DESIGN PRODUCTS'i tuntud iga-aastane

VÄLJAMÜÜK

algab laupäeval, 17. veebruaril

KIIRUSTAGE! Alguses on valik suurem. Nüüd eriti soodsalt müüt.:

- ☆ Iittala klaaskaubad ja muud kinkeesemed
- ☆ Suusad ja suusavarustus
- ☆ Plastikpõrandavaibad ja palju muid tarbeesemeid.

design products 2584 Yonge St 488 7272, 288 Danforth Ave 466 8001

Räägitakse eesti keelt

Kaks eksliibriste näitust Torontos

Käesolev aasta on kuulutatud rahvusvaheliseks laste aastaks, mille märkimiseks on korraldatud kaks eksliibriste näitust, laste eksliibrised mitmetelt maadelt. Sellise teema esitasid eksliibriste kogujale Emil Eermele kaks Toronto avalikku raamatukogu vastavate näituste koostamiseks.

Juba nädala eest avati North Yorki Don Millsi haruraamatukogus vähema ulatusega väljapanek. See väljapanek haarab laste eksliibriseid koos kanada eksliibristega eilsest ja tänasest. Vanemate kanada eksliibristele on näiteina A. Lee värvilised linoollõikes ja J. Saarniidu siiditrüki eksliibrised. Rikkalikult on esitatud eksliibriste alalist kirjandust koos A. Lee eksliibriste mappidega. Näitus jääb avatuks kuni märtsi keskeni.

Samal teemal suurem näitus toimub Etobicoke pearaamatukogu näituste ruumes, Islington Ave. ja Summit Cr. nurgal. Näitusel on esitatud ligi 400 eksliibrist, nendest ligi 100 lastele valmistatud mitmete maade kunstnike poolt. Ülejäänud väljapaneku moodustavad mitmete maade eksliibrised, mis on kujundatud üksikute väljapaistvate kunstnike poolt. On esitatud: Austria, Saksamaa, Belgia, Taani, Ungari, Itaalia, Poola, Soome, Tshehhoslovakkia, Hollandi ja Kanada. Kanada on esitatud kahes osas: varasemad ja uuemad kujundatud A. Lee ja J. Saarniidu poolt.

Mõlemad väljepanek-näitused on Eesti Kunstide Keskuse tegevuskava raames korraldatud.

Nalja

Ari vaateaknal asetsevad kaks riidest eeslit. Vaateakna ees seisev poiss küsib isalt: „Isa, kas eeslid kah abielluvad?"

Isa: „Ainult eeslid..."

Tippmees vahetati välja

Tallinnas on okupatsioonivalitsuses toimunud ühe tippmehe väljavahetamine: ministrite nõukogu esimehe esimene asetäitja Edgar Gustav Tõnurist lahkus sellest ametist ja ühes sellega ka partei keskkomitee poliitbüroo liikme kohalt. „Tervislikel põhjustel", nagu märgitakse kommünikeedes.

Poliitbüroosse tuli tema asemel ja ühtlasi keskkomitee sekretäriks Arthur Bernhard Johannese poeg Upsi, kelle kohta märgitakse (sünnikoht märkimata), et ta on 48 a. vana, eestlane ja lõpetanud Moskvas partei kõrgemad koolid. Viimati oli ta Rakvere rajooni parteikomitee sekretäriks ja kuulub keskkomiteesse 1971-st aastast alates.

Tõnuristi asendab ministrite nõukogu esimese esimehe asetäitja kohal Arnold Feodori poeg Rüütel. Tõnuristile anti „plaastriks" „ENSV teenelise põllumajandustöötaja" nimetus.

OPTICAL STUDIO Ltd.

R. SCHMID, saksa optik

Suur valik euroopa prilliraame: Zeiss, Rodenstock, Metzler

Spetsialiseerunud contact lenside alal

1586 BLOOR ST. W. 1 tänav lääne pool Dundas'e subway'd

TELEFON 535-6252

TÄHELPANU! Otsin seda daami, kes istus läinudaastasel segakoori „Lõbusal laupäeva õhtul" minu vastas, üle laua, koos ühe abielupaariga. Oli isegi minu tantsupartner ja ütles, et on üksik ning elab Mortimer Ave., Bayview lähedal. Palun andke oma aadress ehk tel. nr. slt. „Üksik"